

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Semi-weekly Newspaper in Canada. Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 5, Ont., Canada.

LIAUDIŠ BALSAS

LIAUDIŠ BALSAS
Kanados Lietuvių Du-syk Savaitinis Laikraštis. Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos Kanadoj. P. O. Station C, Box 1013, Toronto 5, Ont., Canada.

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 400 ANTRADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 20, 1940, TORONTO, ONTARIO META I X

JAU PAIMTA VEIK VISA MANNERHEIMO LINIJA
RAUDONOJI ARMIJA ARTINASI PRIE VIBORGO

Apsupo Koivisto Fortą
Prie Suomijos Ilnkos;
Suomių Padėtis Kritiška

MASKVA, Vasario 19.—Raudonoji Armija Mannerheimo linija jau pralaužė. Galima sakyti, kad veik visa linija jau paimta. Raudonoji Armija artinasi prie Viborgo (Viipuri) miesto.

Kovos progresas Karelijos sąsmuokio per paskutines dienas ėjo sekanti:
Vasario 16 dienos komunikate buvo pranešta, kad Raudonoji Armija užėmė dar 53 fortus ir paėmė daug kariškos medžiagos ir ginklų. Taipgi Sovietų aviacija numušė 6 Suomijos orlaivius.

Vasario 17 dienos komunikate pranešė, jog Raudonoji Armija užėmė dar 22 fortus ir paėmė daug amunicijos ir ginklų. Viso per 7 dienas Raudonoji Armija užėmė 175 fortus, paėmė 230 kulkuosvaizdžių, 170 kanonų. Aviacija numušė 5 suomių orlaivius.

Sios dienos komunikatas sako:
"Vasario 18 mūsų ofenzyva Karelijos sąsmuokio ėjo pasekmingai. Sunkiai spaudžiamas mūsų jėgų, priešas nuolat traukiasi. Mūsų kariuomenė pasiekė Salmenkaitą, esantį tarp Vuoksi ežero ir Jauropano, ir užėmė fortifikacijas Moolaa kaimo ir apylinkė. Somme stotį, esančią už 10 kilometrų (apie 6 mylias) į pietus nuo Viipuri (Viborgo), Johannes miestelį ir Maksalahti stotį ant pajūrio gelžkelio, tokiu būdu pasiekėme vakarinį Suomijos ilankos krantą į šiaurų nuo Bjorke salos.

Vasario 17 ir 18 dienomis mūsų kariuomenė paėmė 313 apsigynimo fortifikacijų, įskaitant 41 gelžbetoninį artilerijos fortą. Nuo vasario 11 iki 18 imtinai mūsų kariuomenė paėmė 475 apsigynimo fortifikacijų, įskaitant 92 gelžbetoninius artilerijos fortus.

"Kituose sektoriuose svarbių pasiekimų nebuvo.
"Mūsų aviacija veikė prieš kariuomenę ir militarus objektus. Numušė 21 priešo orlaivį."

Paimdama Johannes ir Maksalahti stotis, Raudonoji Armija apsupo Koivisto tvirtumas Suomijos ilankoj.
HELSINKIS, Vasario 19.—Suomijos kariuomenės vadovėbės komunikatas nurodo, kad Raudonosios Armijos ofenzyva kiek sumažėjo, bet nemanoma, kad ilgam.

Suomių morale labai spaudžia. Švedijos ministerio pirmininko pareiškimas, jog Švedija savo kariuomenės į Suomiją negali siųsti, nes švedija nusistačius laikytis neutraliai. Taipgi nepraleisti ir kitų šalių armijų.

BERLYNAS.—Vokietijos valdžia davė suprasti, jog Vokietija griežtai priešintis, jei kuri nors valstybė siųstų savo armiją į Suomiją per švediją.

WOODSWORTHAS UZ K.A.R. PAKETIMĄ
WINNIPEG, Vasario 19.—J. S. Woodsworthas, nacionalis CCF vadovas, čia kalbėdamas pareiškė, jog dabartinės valdžios įvesta cenzūra atima iš kanadiečių teises atidaryti burną.

Jis ragino visus kanadiečius reikalauti, kad Kanada būtų valdoma parlamento, o ne Vyriausios Tarybos įsakymais.
Jis taipgi reikalavo, kad Kanados Apsigynimo Reguliacijos būtų pakeistos taip, kad negrūmėtų žmonių teisėms, kurias teikia Magna Carta.

JAU YRĄ ŽUVĘ 663 ANGLIJOS LAKONAI

LONDONAS.—Oficialiai Anglijos orlaivyno vyriausybės paskebtais daviniais priskaitoma, kad nuo karo pradžios žuvo 663 Anglijos lakonai.

Iš jų 534 yra žinomi kaip žuvę, o 129 dingę be žinios.
Kanadiečių vardų jų tarpe nėra.

"Jokia Kompromiso," Sako Indų Vadas

BOMBAY, Indija.—Indijos Nacionalio Kongreso vadas Jawaharlal Nehru įteikė angli valdžiai reikalavimą, kad duotų Indijai nepriklausomybę.

Jis sako, kad Indija jokių nusileidimų nedarys.
"Indijos nepriklausomumy bė s problema nieko bendro su šiuo Europos karu neturi," pareiškė jis, atsakydamas į anglių siūlymą palaukti iki užsibaigimo karas.

Mahandas K. Gandhi, kitas Indijos Nacionalio Kongreso vadovas, taipgi pareiškė, jog konfliktas neužsibaigs, kol Indija negaus nepriklausomybės.

Nehru taipgi dar kartą priminė Anglijai, kad Indija tik tada galės padėti Anglijai šiame kare, kada Anglija išaiškins karo tikslus.

STIPRIOS KINŲ ATAKOS VEJA JAPONUS ATGAL

GUNKING, Kinija, Vas. 18.—Kvangsio kariuomenės pranešimai sako, kad kiniečių atakos stumia japonus atgal pietų linkini ir jau pagal Pinyang-Nanning plentą kinų kariuomenė prisartinio vienos mylios atstume nuo Nanning, svarbus centro.

Japonai sparčiai traukiamiesi jau evakuojasi Nanning, bet miestas dar randasi jų rankose.
(Associated Press žinių agentūra iš Hong Kong praneša, kad japonai, evakuodami Nanning, savo jėgas koncentruoja Kwangtung srityje, jūros pakraščiuose, iš kur laivais yra gabenamos į nurodytas vietas.)

AUSTRALIJA IMS DAR 50,000 ORLAIVININKŲ

CAMBERRA.—Sekantį mėnesį Australija ruošiasi paimti dar 50,000 vyrų orlaivinkystės tarnybai. Aplikantai jau dabar registruojami ir tikrinami, kurių esą 60,000.

Australijos vyriausybė pareiškia, kad ji yra nusistačiusi savo krašte laikyti 3,000 orlaivių pilnai paruoštų, kad bile momentu jie galėtų pakilti į orą esant kokiam reikalui.

Norvegijos Vandenyse Anglų Naikintuvai Užpuolė Vokiečių Laivą ir Paliausavo Kalinius

LONDONAS, Vasario 17.—Du Anglijos naikintuvai ir vienas kruiseris užpuolė vokiečių laivą Altmark ir paliausavo jūrininkus, kuriuos vokiečių kar laivas Graf Spee buvo suėmęs Dabar tie išlaisvinti jūrininkai yra atvyko į Anglijos uostą.

Anglijos admiraltetas praneša, kad žvalgybiniai orlaiviai patėmijus Altmark, tuojau ten buvo pasiūti Anglijos karo laivai. Bet Norvegijos vyriausybė pasipriešinus, kad Anglijos karo laivai jos vandenyse ruošia si puliti vokiečių laivą ir pareiškusi, kad Altmark nėra ginkluotas karo laivas. Toks Norvegijos vyriausybės pareiškimas privertė Anglijos laivus atitraukti. Bet po nakties naikintuvai Ivanhoe ir Cossack, veikdami sulig Anglijos admiralteto įsakymu, vėl užpuolė Altmark, privertė jį išplaukti į Norvegijos pakraštį, prie Josing fjordo, ir ten laivą užpuolė atrado suimtusos jūrininkus ir juos su savim pasiėmė.

Laikė užpuolimo keturi vokiečių jūrininkai užmušti ir penki sužeisti. Iš sužeistų du jau mirė, o angli vienas sužeistas.

Pirm užpuolimo, Anglijos admiraltetas reikalavęs, kad Norvegijos vyriausybė drauge davų laivautį Altmark suėmimo ir jo iškrėtimu, bet nuo to ji atsisakius.

Dabar, to sąryšyje kilo protestų banga. Vokietija protestuoja prieš Norvegiją, kam ji leidus jos pakraščiuose užpulti vokiečių laivą ir tuo nesilaikant neutraliteto; Norvegija protestuoja prieš Angliją, kam ji laustu Norvegijos neutralumą, o Anglija protestuoja prieš Norvegiją, kam Norvegija leidžianti Vokietijos karo laivams naudotis savo vandenimis ir teikianti jiems protekciją, nes Altmark buvęs apginkluotas kanonėmis ir vežęs karo belaisvius, tuo būdu įgavęs karo laivo reikšmę.

Norvegijos vyriausybė pareiškia, kad ji buvo sulaukusi ir iškrėtus Bergen uoste, bet neradusi kanuolių ir visai nežinojusi, kad jame randasi "Graf Spee" nuskindintų laivų jūrininkai. Išliuosiotieji jūrininkai pasakoja, kad belaisvėjų su jais labai žiauriai elgtasi ir maistas buvęs labai biogas.

VELIAUSIOS ŽINIOS

LONDONAS, Vasario 19.—Vokiečių submarino torpedos nuskandino anglių naikintuvą Daring, 1375 tonų. Kartu nuskendo 148 jūrininkai. Išsisebėję 100.

HELSINKIS, Vasario 19.—Suomijos armijos komanda giriasi, būk Suomijos kariuomenės "sunaikino" 18-tą Raudonosios Armijos diviziją į šiaurčius nuo Ladoga ežero.

TORONTO, Vasario 19.—800 soferių, dirbančių prie anglies išvejojimo, išėjo į streiką.

KOPENHAGA, Vasario 19.—Susisiekimas su Helsinkiu telefonu vėl nutrūko. Priežastis dar nežinoma.

PARYŽIUS, Vasario 19.—Vokiečiai užmušė 20 francūjų patulrų vakarų fronte.

HELSINKIS, Vasario 19.—Atvyko pulkininkas leitenantas Jean Gatanov, generolo Gamelin anostaus. Jis taris su Mannerheimu.

STOKHOLM, Vasario 19.—Čia gautas pranešimas, jog Raudonosios Armijos ofenzyva Karelijos sąsmuokio vėl padidėjo.

KARO MOKESČIAI BUS DAR LABIAU PAKELTI

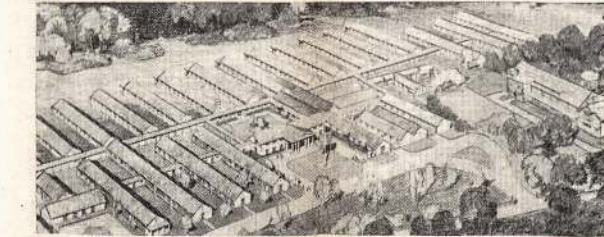
NOTTINGHAM, Anglija.—Čia kalbėdamas Sir Samuel Hoare, lordas vyriausios kariškos tarnybos, pareiškė, kad padėngimui karo išlaidų nepakaks dabar uždėtų mokesčių ant visų reikmenų ir pajamų ir kad tie mokesčiai greitai laiku bus dar labiau padidinti ir pakelti.

Taipgi būsią pakelti mokesčiai ir nuo metinių pajamų, kurių dabar imama 37 ir pusė nuošimčio.

TAKSU MOKETOJAI REIKALAUJA TAIKOS

ELFROS, Sask.—Elfron-Emerald Ratepayers Asociacija išleido petičiją, reikalaujančią, kad Kanada pasitrauktų iš karo. Yra prašoma, kad kopijos būtų priimtos kitų organizacijų ir paauštos ministeriui pirmininkui.

Taipgi minima organizacija priėmė rezoliuciją prieš pasiuntimą kanadiečių į užjūrį.

Nors vakarų fronte mūsų kaip ir nėra, tačiau ligoninių statymas eina vis smarkumu. Pa-veiksle matote Kanados Raudonojo Kryžiaus ligoninę Taplow, Anglijoj. Šioj ligoninėj bus nuo 600 iki 1,000 lovy. Ji susideda iš 41 nuo ugnies apdrausto patalato. Į šią ligoninę bus priimami tik sužeistieji kareiviai, kaip jos statytojai aiškina, žinoma, jeigu karas padidės.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS, IŠEINA DU KARTUS Į ŠAVALTĮ.

Preumerotas Kalna:
Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.
Pamto perlašas (Money Order) išrašyti Lietuvos Balso vardai:
LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1012, Toronto 6, Ontario, Canada.

Asmeniška kreipkitės 6 Denison Ave.

KODĖL NĖRA MŪŠIŲ VAKARŲ FRONTE

Dauguma žmonių įsitvaidina, kad mūšių vakarų fronte nėra todėl, kad dabar tenai žiema. Todel, laukdami pavasario, žmonės laukia ir didelių mūšių. Gal tame ir yra nors dalis tiesos, bet nevisa. Būtų klaida manyti, kad žiemos metu negalima kariuoti. Vakary fronte oras ne taip labai šaltas. Tik reikalingas šaltis kiek didesnis. Pavasarį kariuoti daug sunkiau, nes žiemai tirpstant atsiranda daug vandens. Visos upės, upeliai ir slėniai prisipildo vandens. Žemė būna minkšta ir šlapia. Purvas ir kareivius veikia daug blogiau, negu sniegas. Kita, pavasarį prideda laukų darbai. Tuo laiku reikia daug atdytos kreipti į užėjimą laukų. Mūšių vakarų fronte nėra dėl kitų priežasčių. Tas užraštis surasti nėra taip labai sunku.

Matote, šią dieną padėtis daug skirtingesnė. Šią dieną yra trys frontai: Anglija ir Francija, Vokietija, ir Sovietų Sąjunga. Anglija nenori mūšis su Vokietija Sovietų Sąjungai laikantis neutraliai ir tokiu būdu nuolat stiprėjant. Anglija ir Francija norėtų įtraukti Sovietų Sąjungą, ką ir daro, bet nenori, kad joms kariuomenė su Sovietų Sąjunga, Vokietija laikytų neutraliai, kaip kad dabar Sovietų Sąjunga. Būdamas nuolaiviai nuo mūšių, Vokietija nepaprastai sustiprėtų. O kas gali žinoti, kad ji nešoktų ant Anglijos ir Francijos tuomet, kai pastarosios bus nusilpusios bekariaudamos su Sovietų Sąjunga? Kariuotai vienu kartu prieš Sovietų Sąjungą ir Vokietiją taipgi neįmanoma.

Atrodo, kad Anglija ir Francija dėl visas pastangas įtraukti į karą prieš Sovietų Sąjungą visai eilė mažesnių valstybių. Suomijos pagalba buvo tikėtasi įtraukti prie Sovietų Sąjungą Švediją ir Norvegiją. Artimuosius artimus norima įtraukti Turkiją, Persija ir kitas valstybes, Sovietams kariuomenė su visa eile mažų ir didesnių valstybių, veikiausiai būtų galima įtraukti prieš Sovietų Sąjungą ir Sovietų Sąjungą. Šitaip frontą išplėtus, būtų galima pradėti mūšius ir vakarų fronte.

Ar šitie planai išdėgę? Tai atsakyti labai sunku. Galima tik patėmyti, kaip situacija vystosi. Kas liečia Skandinaviją šalis, šiuos žodžius rašant atrodo, kad Švedija ir Norvegija pradeda spaigalvoti. Švedijos ministerio pirmininko pareiškimas, kad švedijos armijos Suomijai nebus, ir kad nepraleis svetimą kraštų armijų, rodo, jog Švedija priėjusiai įtraukti į karą prieš Sovietų Sąjungą. Norvegija nelabai norinti praleisti ir savanorius. Jeigu Skandinaviją būtų nesusidurojusi į karą prieš Sovietų Sąjungą, tai ir Artimujų, rytų kraštai bus priversti truputį pagalvoti. Svarbu paminti ir tai, kad nepavyko sudaryti antisovietinį bloką Balkanų valstybių tarpe. Pastangos įtraukti į antisovietinį bloką Hungariją ir Bulgariją visai išėjo. Tai pati Balkanų Entantė savo konferencijoje pasisakė už neutralumą. Kaip dalykai vystysis toliau, sunku iškalno numatyti, tačiau reikia manyti, kad iki pavasario bus viskas priręgta ir prasidės didelis kovos.

DAR APIE SUOMIŲ IR SOVIETŲ KARĄ

Kaip paakutinię įvykiai rodo, tai Liaudies Balsas ir kiti tos krypties laikraščiai ta karą labai teisingai apibūdino. Mes sakėm, jog po to, kai Raudonoji Armija užėmė Pelsamo apylinkę, tuo netuėjo į Suomiją Šalis distrikte, užėmė kelias salas Suomijos jlankeoje ir disarvė iki Mannerheimo linijos, buvo reikalinga apsisoti, kad prisiręgti naujais mūšiams. Reikia atminti, kad Suomija mažai apgyventa. Maža kelių, o gelžkelių nėra, ypatingai tose vietose, kur Sovietų armija užėmė. Taip ir buvo. Bet kapitalistinė spauda, naudodamosi tuo prisirengiamųjų laikotarpiu, prirašė visokių nesamonių. Ji sunaikino bent kelias divizijas, kelias karus sunaikino gelžkelių link Murmanko ir t.t. Bet tai buvo grynas melas.

Kada Raudonoji Armija prisirėgė naujai ofensyvai, tuomet visas pasaulis ją pamatė. Net ir aršiausios Sovietų priešai dabar sako, kad Raudonosios Armijos ofensyva ant Mannerheimo linijos nepaprastai sekminga. Tiesa, prideda, kad Sovietams labai daug kainuoja, tačiau net ir jų skaičiai nėra taip dideli. Nekurie daleidžia, kad Raulonoji Armija neteko 50,000, užmuštams ir sužeistams. Bet tai labai padidinta skaitinė. Ji gali būti sumažinta bent kelis kartus. Bet jeigu ir tiek būtų, tai ir tokiame atsitikime nėra taip daug. Stegfriedo linijai pralaužti esą reikalinga milijono aukų. Tuo tarpu Mannerheimo linija esanti mažai stipresnė už Stegfriedo liniją. Kad Raudonosios Armijos aukos nėra tokios didės, galima spręsti iš to, kad ji naudoja moderniausias ginklus ir labai didelę artilerijos ugnį. Pėstininkai eina tik tuomet, kai artilerija atlieka savo darbą. Kita, spauda pranešė, jog Raudonoji Armija naudoja 70 tonų tankus. Tokiems tankams antantankiniai kulkošvaizdžiai nieko nereikia. Juos galėtų paeisiti tik artilerijos granata. Bet su kanuole pataikyti į tanką ne taip lengva.

Šiuos žodžius rašant Mannerheimo linija dar negalutinai pralaužta, bet atrodo, kad ji bus pralaužta labai greitai laiku. Kada šiuos žodžius skaitysitės, ji bus veikiausiai jau pralaužta. Tai bus didelis Raudonosios Armijos žygis. Tokių linijų pralaužti, tai ne juokas. Atrodo, kad ta linija susideda iš kelių šimtų tvirtovių. Ją pralaužus, aiški, bus užduotas mirtinas baltgvardiečiams smūgis. Viborgas (Viipuris), antras didžiausias Suomijos miestas, greitai bus paimtas. O su jo paeimimu, bus nukirstas gelžkelių linkni Ladoga ežero. Faktiniai bus apsupta didelė dalis Suomijos armijos. Baltgvardiečių susulmus bus neišvengiamas.

Kas liečia pagalbą, tai jos nesimato. Nei Anglija, nei Francija, atrodo, su tinkama pagalba nepribus. Kaip Anglijai, taip ir Kanadoje, leidžiami savanoriai, tik tie, kurie netinkami Anglijos ir Kanados armijoms, tai yra atmetami, arba nemilitarini amžiams. Kiek iš tokių kovotojų naudos, gali kiekvienas suprasti. Be to, Švedijos pareiškimas, kad nepraleis svetimą kraštų armijų, užkerta visas viltis.

Kas per kraštas ta Suomija, galima matyti iš šio paveikslėlio. Pagal suomių paaiškinimą, čia esą raudonarmiečiai, pasidūdo į nelaisvę juos apsupus baltgvardiečiams. Galimas daiktas, kad tai raudonarmiečiai. Nei vieno

APŽVALGA

Argi Tai Dievo Rankos Darbas?

Sandien, kai beveik po visą Europą milijonai karių išrinkti arba kovoje tyko kitas kitą pulkai, kai milijonai žmonių, netekę pastogių, netekę maisto, netekę tėvynės, vargą vargsta svetur, mes, dėkui Dievui, sotūs ir viskuo, kas reikalingiausia, apbrūpinti... Nesame sumobilizuoti, kaip seniau kad būdavo, į įvairių apylinkių kraštų kariuomenes, nesame, pastatyti vieni prieš kitus, niskaik nevertina mus kiti kiti naikinti tam, kad tretieji iš to turėtų laimėkio.

Tai Juozo Urbšio, Lietuvos užsienio reikalų ministro, žodžiai, pasakyti Lietuvos Tautininkų Sąjungos atstovų suvažiavime, įvykusiame sausio 5 dieną.

Pagal Urbšio nuomonę, tai už tai, kad Lietuva gyvena sau ramiai niekieno nekludoma, "dėkui Dievui." Bet gi ir pirmiau, rodos, Dievas buvo tas pats, tačiau taip nebuvo, lietuviu buvo pavergti, varomi žėti už kitų reikalus.

Jeigu šią dieną Lietuva gali džiaugtis, tai reikia dėkoti ne Dievui, o tam, kad nebėra senosios Rusijos su carizmu, o vietoj jos gyvuoja galinga Sovietų Sąjunga, Lietuvos kaimynas.

Kaip toks Urbšys, jis turėtų būti dėkingas ir tam, kad jis ir jo šalininkai neatsisakė sudaryti su SSSR sutartį. Jeigu ir jis, kaip Suomijos Tanneris, būtų leides Lietuvai kitoms šalims naudoti kaip bazę karui prieš Sovietų Sąjungą, tai ir Lietuva šiandien būtų karu sukuryje. Turkija, pavyzdžiui, yra kar kas didesnę už Lietuvą, tačiau šiandien ji negali būti laisva ir džiaugtis ramybe, nes jos valdonal pasirikto draugas ne tuos, kurie ieško taikos ir kaimynystės, o tuos, kurie ieško karo prieš socializmą.

Isaškino Suomijų "Laimėdžius" Paskaptį

Pasijymėjose Sovietų Sąjungos satiristas G. Ryklin Pravdoje rašo:

Jeigu jums tektų būti fronte Ladoga ežero apylinkėse, nepamirškite pasidžiūrėti į dangų. Stovėkite nejudėdami, pakėlę savo akis į dangų ir jūs, jeigu esate verti, virš kovos lauko išvystė angela visoj savo gražybė. Labai patarūna, kad jūs su savim turėtumėte binokulus, nes, pagal visas mas pasiekusias informacijas, angelas apspūjęs baltą morską.

Kas svarbiausia, Dievo pasiuntinys, prisitaikydama s prie vietos, sumaniai slėpiasi debesyse auštumoje, kur nei joks ginklas negali pasiekti.

Visas šias naudingas informacijas mes gavome iš gerai informotų šaltinių. Mes, žinoma, turime mintyje Reuterio agentūrą.

Tai šis oficialus Britų šaltinis sausio 25 dieną pranešė apie civilizotom pasauliu, įskaitant ir dominijas ir neutrales šalis, apie sekantį stebūklą:

"Suomijos kareiviai fronte į šiaurę nuo Ladoga ežero matė apsirėškimą. Didelė balta angelo figūra pasirodė prieš juos su išstomomis rankomis."

Kad atrodytų daugiau tikėtina dalyku, Reuteris prideda:

"Virš šesiu šimtų asmenų pareiškė, jog jie tą apsirėškimą matė."

Yra gerai žinoma, jog Mannerheimo oficerai savo laivelius geranagivdo pirm varymo į lova. Tokiu būdu, nigrdyti Sulemanai gali išvysti dangiu ne tik angėlo, o ir patį Visagalį, apsuoptą archangelu, Tautų Lygos galvų ir Švedijos socialdemokratų.

Prie to galima pridėti tik tiek: Jeigu suomiams akys matėsi angelas, tai juo labiau jie galėjo matyti savo "pergalės." Girtam visuomenė iš vieno darosi du.

Už Finigus Parduotų Jie ir Savo Sielą

Atvirai ir tvirtai kalbant, šalis, kurios prezidentas lup Sovietų Sąjungą, kaip absoliutišką diktatūrą, aprėpina Sovietų Sąjungą dideliais kiekiais karisų reikmenų, šalis, kurios 98 nuosimėčiai gyventojų simpatizuoja suomiams, desperatiškose ir didvyriškose jų pastangose išgelbėti Suomiją nuo Rusijos, suteikia Rusijai milijonų dolerių vertės karisų medžiagos, kad būtų kuo užmūsti suomius. Būzins yra būzimu.

Tai dalyks to, kas dedasi su mūs prekyba su Japonija. Tad ne paslaptis, kad didelė kiekial produktų, naudingų karą vedančiai tautai, slučiami iš Sovietų Valstijų į Japoniją, ciniškai mėginantys užkariauti Kiniją, tautą, kuriai apie 98 nuosimėčiai mūsų gyventojų, beabėjonės, simpatizuoja. Tų šabūninių tarpe yra daug senos gelėzės. Eina gandai, jog kuomet Seštą Ave. New Yorke buvo nugriauta, visa jos medžiaga buvo paeisnta Japonijon dėl amunicijos, kuri paskui būtų įpamū arinčius savo šalį. As galvojū, kiek chinų buvo užmūsta 33-čios gatvės "L" stoties medžiagos šmotelis, — NEW YORK SU. Ar ne tragedija. Veik 98 Su-

vienujų Valstijų piliečių su prezidentu prieakėje simpatizuoja ir suomiams ir chinams, bet apsigyk slūdnia Sovietų Sąjungai ir Japonijai medžiaga amunicijai. Puikiūs iš jų "simpatikai," ar ne?

Tie simpatikai, atrodo, moka kitus kurstyti karui, kad paskui iš jų pirkty amuniciją ir ginklus. Pavyzdžiui, Suvienytos Valstijos skolina pinigus Suomijai ir kinijai, kad ligiau priėmtųsi, nes kai karas užsisbaigs, tai nei Japonija, nei Sovietų Sąjunga tos medžiagos nebereikalaus.

Karas kapitalistams yra pelningas dalykas. Niekad tiek daug milijonierų neatirsanda, kaip karu metu. Anot to New York Sun, biuzins yra būzimu. Je forma nesudaro svarbos.

Kiekvienu Galva Turi Savo Protą

Beveik visur buvo ir yra karštų, net fanatiškų Sovietų Rusijos garbintojų, kuriems šis šalis atrodo kaip žydams pažadėtoji žemė. Buvo daug tokių žmonių, kurie tikėjo, kad Sovietai yra pati galinčiausia ir kultūringiausia šalis, kad ten gyvenimas kaip rojuje.

Tačiau nelentams karas su Suomija sukėlė didelę nepasitenkinimą ir visišką nusivylimą net karštųjų sovietų šalininkų tarpe. Sovietų Rusija tapo išdidžiai proto karą su Suomija ir grąsdinama tą šįl sumaldinti per 24 valandas, neveikė jos paimti per pusantro mėnesio. Ir per pusantro mėnesio kovos sovietai nepasiekė nei vieno didesnio laimėjimo. Sovietų karas su Suomija nepaprastai pakeikė pirmosios presytjai ir sukėlė nusivilyną daugumai buvusų sovietų simpatikų.

Laikraščiai rašo, kad Europoje ir Amerikoje iš komunistinių organizacijų bėga daug darbininkų ir nieko daugiau nenori žinoti apie Sovietų Rusiją. — LIETUVIS, Brazilijoje, leidžiamas lietuviškas laikraštis.

Pagal šio laikraščio redaktoriaus protą, tai Sovietų Sąjungą "neteko" simpatikų už tai, kad ji nesumušė suomių per 24 valandas. Gerai. Jeigu taip, tai Anglija ir Francija irgi turėtų netekti savo simpatikų, nes ir jos per penkis mėnesius nepasi-

vare pirmyn nei vienos pėdos. Jeigu žmonės Sovietams simpatizuoja tik todėl, kad ji galinčia ir gali greitai užkariauti savo priešus, tai Japonijai reiktų dar daugiau simpatizuoti, nes Japonija iki šiol užkariavo daug daugiau, negu kuri kita šalis. Iš eilės sekty Vokietija, paskui Italija ir t.t.

Darbininkai Sovietų Sąjungai simpatizuoja ne todėl, kad ji galinčia, o todėl, kad ji yra socialistinė valstybė. Kada ji susikūrė, jos paėėtis buvo apvertinta. Buvo badas. Žmonės mirė ne po viena, o tūkstantiais. Bet darbininkai ir tuomet simpatizavo.

Dabar kapitalistai stingtams Sovietų Sąjungą diekdirotuoti visokiais būdais. Ie priverė Sovietų Sąjungą naudoti ne tik diplomatiją, o ir ginklą, kad apsigintų. Tačiau tikrą socializmą šalininkai su tuo buržuazija neukalinėja. Socializmo šalininkai gerai žino, kad iš visų pusių kapitalizmo apsuptai darbininkų valstybei pavojus labai didelis.

John L. Lewis Apie Darbininkų Užduotis

Nėra jokio pateisinimo Suvienytoms Valstijoms kisti į kity šalį gėmus. Darbininkai turėtų dalyvauti tik viename kare, tai yra kare už suakinimą tų priežasčių, kurios veda prie nedarbo, žemų algų — neuztiktnos perkamosios jėgos, nepateisinamo, neteisingo padalinimo šalies pajamų, kas nesutinka su ekonominiu teisingumu ir sąjono principais prie mūsų politinės demokratijos.

Šitaip pasakė John Lewis, Industriųjų Organizacijų Kongreso galva, kalbėdamas mainierų unijos konvencijoje.

Jis ragino darbininkus imti dalyvumą nustatyme šios respublikos gairių. Jeigu darbininkai to nedarys, arba neturės užtiktnai drašos, sakė jis, tai tuomet visas taisyklės išdrbitis, kurie yra natūralūs darbininkų išnaudotojai, kurie visuomet tikisi pasipelnyti darbininkų iškaščiais.

Visa darbininkų nelaimė tame, kad je neiriprūna būti savo šalies likimo sprendėjais. Iki šiol darbininkai tik pildė savo ponų jaskymus. Už tai darbininkams tenka lieti kraują ne už savo reikalus, o už turčių.

Kapitalistinėje spaudoje pasirodė naujos pranešytės. Girdi, vokiečiai kasą tunelus po Mažnont liniją ir rengiasi ją išspirdinti radiumo pagalba.

Ta nauja sprogtamoji medžiaga esanti milijoną kartų stipresnė už dinamitą.

Jeigu tam tikėti, tai reiktų laukti, kuomet kuris nors gražis diens Mažnont linija atsidsurs debesyste.

Lietuvos valdonai džiaugiasi, kad Lietuva šiuo tarpu gyvena labai laimingai, nežėirint to, kad aplink siaučia dideli neramumai. Be abejo, tai labai gerai. Bet reikia atminti, jog keli šimtai Lietuvos kovotojų ta padėtimi negali džiaugtis — jie turi pėti Lietuvos kaimėnuose.

Viso pasaulio lietuvių pareiga padidinti spaudimą, kad priverstų Lietuvos valdžią palnuosuti visus antifašistinius ir atstėgti Lietuvos demokratiją.

Didelė kritika tenka liudininkams ir krikščionims demokratams, kurie jėje į ministeriją nieko nedaro, kad sugrąžinti laisvę visiems tiems, kurie kovoją prieš tuos Lietuvos valdžios žingsnius, kurie buvo žalingi ne tik Lietuvos žmonėms, o ir pačiai Lietuvos nepriklausomybei.

Nejaugi tie liudininkai ir krikščionys demokratai jaučiasi pilnai patenkinti, kad juos priėmė į ministeriją? Būtų labai biauiri užmiršti politinius kalinius, kaip darbo žmonių teisių gynėjus.

Kada Lietuva bus įtraukta karan ir kurion pusėn, veikiausiai kaip neutrali, bet kaip "nedalyvaujanti karė."

Toks savotiškas nurodytas skirtumas atrodo keistas, bet prideriant iš Italijos spaudos komentarą, tai tas "nedalyvaujanti karė" tik parodo, kad Italija ruošiasi tiesioginiam dalyvavimui.

"Visai nebuvo galima tikėtis, kad Italija pasirinks skirtingą poziciją. Pagrindinis dalykas šiuos Europos karė yra kolonijos. Italija yra per daug silpna ir neturtinga, kad galėtų pilnai išvystyti net dabartines savo kolonijas. Bet gi dėl to vis tik ji neatsisako nuo įjtemto besistengimo užvaldyti naujas kolonijas.

"Tai buvo toji tendencija, kuri Italijos vyriausybę vienu laiku buvo paakutinusios iškėsti sustarimo su Vokietija. Naujos kolonijos gabi būti siekiamos dvejopu būdu: susidant su Vokietija prieš Britaniją ir Franciją arba parsidėjimu Anglijos-Francijos bloku, tikintis laimėti naujas kolonijas, kaip ai tainėtinima.

"Visa tai yra netgi perdaug aiški ir suprantama, kad Italijai valdantieji šiuosniais laukia ko abi dabar kariuomenės šalys pakankamai nusipėnė. Atsiradus tokiai padėčiai bus mažesnis jai pavojus iš priešų pusės, o santarvininkai bus minkštesnis susitarimui ir davimui didesnių auoluaidų."

Kada Italija bus įtraukta karan ir kurion pusėn, veikiausiai kaip neutrali, bet kaip "nedalyvaujanti karė" tik parodo, kad Italija ruošiasi tiesioginiam dalyvavimui.

PASTABOS

Toronto miesto ponai planuoja apdėti "Poll" mokedialis visus vyrus, vedusius ir nevedusius, nuo 21 iki 60 metų amžiaus, po \$10.00 ir metus.

Miestas tų mokedijų iškėti esą priversta todėl, kad Ontarijos valdžija imanti didesnė dalį, negu kitais metais.

Bet tie patys Ontarijos ponai, kurie atsisako duoti didesnė mokedijų dalį miestams, svarsto apie aukavimą Suomijos baltgvardiečiams \$1,000,000, taipgi lavinimą lakūnų.

Puiki politika, ar ne? Apieplėš neturtingiausios sluogsnius, kad paremti Suomijos fašizmą.

Arturas Robokas, kurs savo laiku buvo didelis liberalas, pasutiniu laiku labai sudėsnėjęs. Darbininkų reikalai, dėl kurių jis buvo išvystas iš ministerijos, paliko užmirštėje.

Prie to jis norėtų, kad Kanada savo išomnis lavintų Mannerheimo lakūnus.

Visi liberalai, kaip ir socialistai vadai, pradėjo remti reikiąciją.

Raudonosios Armijos ofensyva Karelijos sąsmaukko reakcionieriams uždavė nepaprastai didelę smūgį.

Atrodo, kad dauguma Mannerheimo draugu tikrai tikėjo tam, ką spauda rašė. Dabar, besikeldami žinias apie Raudonosios Armijos ofensyvą, tiesiog serga.

Net ir Globe and Mail, reakcionierijos organas, rašo, kad Raudonosios Armijos ofensyvos "pasekmingumas nuvers įvyktų elgą ir kitose vietose, spruktų Artimuosius Rytus ir Balkanus.

Visiems laikraščiams, kurie aiškino Raudonosios Armijos "nepaėisėkimų" prieštastis, dabar bus tikra bėda. Visos pranešytės tuos būdo vėjas.

Klausymas, ką jų skaitytojai sakys? Man atrodo, kad daug skaitytojų supyks, kaip jų laikraščiai penėjo juos tokiomis biauiriomis nesamoniomis.

24 laukraščiai savo skaitytojus savo "žiniomis" pastatė kaip koldais mulkia. Skaitytojų mokerjo pinigūs, o gavo melus.

Kapitalistinėje spaudoje pasirodė naujos pranešytės. Girdi, vokiečiai kasą tunelus po Mažnont liniją ir rengiasi ją išspirdinti radiumo pagalba.

Ta nauja sprogtamoji medžiaga esanti milijoną kartų stipresnė už dinamitą.

Jeigu tam tikėti, tai reiktų laukti, kuomet kuris nors gražis diens Mažnont linija atsidsurs debesyste.

Lietuvos valdonai džiaugiasi, kad Lietuva šiuo tarpu gyvena labai laimingai, nežėirint to, kad aplink siaučia dideli neramumai. Be abejo, tai labai gerai. Bet reikia atminti, jog keli šimtai Lietuvos kovotojų ta padėtimi negali džiaugtis — jie turi pėti Lietuvos kaimėnuose.

Viso pasaulio lietuvių pareiga padidinti spaudimą, kad priverstų Lietuvos valdžią palnuosuti visus antifašistinius ir atstėgti Lietuvos demokratiją.

Didelė kritika tenka liudininkams ir krikščionims demokratams, kurie jėje į ministeriją nieko nedaro, kad sugrąžinti laisvę visiems tiems, kurie kovoją prieš tuos Lietuvos valdžios žingsnius, kurie buvo žalingi ne tik Lietuvos žmonėms, o ir pačiai Lietuvos nepriklausomybei.

Nejaugi tie liudininkai ir krikščionys demokratai jaučiasi pilnai patenkinti, kad juos priėmė į ministeriją? Būtų labai biauiri užmiršti politinius kalinius, kaip darbo žmonių teisių gynėjus.

Kada Italija bus įtraukta karan ir kurion pusėn, veikiausiai kaip neutrali, bet kaip "nedalyvaujanti karė" tik parodo, kad Italija ruošiasi tiesioginiam dalyvavimui.

"Visai nebuvo galima tikėtis, kad Italija pasirinks skirtingą poziciją. Pagrindinis dalykas šiuos Europos karė yra kolonijos. Italija yra per daug silpna ir neturtinga, kad galėtų pilnai išvystyti net dabartines savo kolonijas. Bet gi dėl to vis tik ji neatsisako nuo įjtemto besistengimo užvaldyti naujas kolonijas.

Baltos mārškos pasižarė labai populiarūs ir Kanadoj. Paveikslė matote būr kenadiečių ka-

eksploatuoti žibalo versmės Iš-imbajeve, Baskirijoje. Tai yra to "antrojo Baku" centras. Kita pavasarį buvo rasta naujų turtingų žibalo versmė.

1939 metų pradžioje tarp Volgos ir Uralo jau buvo atrasta 15 vietų žibalo išgauti. Čia buvo įsteigtos keturios žibalo apygardos. Iš tų naujų žibalo sričių liū šiol gauta keturi milijonai tonų naftos. Apskaičiuojama, kad iš viso "antrojo Baku" srityje naftos esama apie 2.7 milijardai tonų. Tas naftos išteklius sudaro 32% visų Sovietų Sąjungos naftos išteklių.

1940 m. šioje srityje numatoma išgauti 7 milijonus tonų naftos. Naftos valyklos gali per metus perdirbti šešis milijonus tonų naftos. Tikimasi, kad 1944 m. iš tos tarp Volgos ir Uralo esančios žibalo srities bus išgauta apie 40% visos Sovietų Sąjungos bendrino produkcijos.

Didžiausias Urvas Pasaulyje

Ivairios žemės vietose yra daug didelių ir mažų urvų ir grotų, tačiau pats didžiausias ir įdomiausias urvas yra Amerikoje, Kentukio valstybėje, apie 85 mylias nuo Luizvilės. Tas urvas vadinamas Mamuto urvu, o jį atrado 1809 m. ūkininkas Hutėnas. Mamuto urvas yra tikrai nuostabus gamtos kūrinys. Apskaičiuojama, kad visas jau ištirto urvo talpumas sudaro 11 milijonų kubinių metrų. Svarbiausias urvas turi 4,800 metrų ilgio ir nuo 12-38 metrų pločio. Iš jo į visas puses išsišakoja kiti urvai ir požeminės gatvės, kurios vietomis turi iki 38 metrų aukščio. Svarbiausiuose urve ir jo šakose yra 5 didelės lygumos, 3 upeliai ir 3 ežerai, 8 kriokliai arba vandenkričiai, 23 prarajos ir 47 kalnai, nuo 8 iki 30 metrų aukštumo. Požeminių jau ištirusių "gatvių" figūmas sudaro 240 kilometrų. Bet manoma, kad yra dar ir daugiau atskirų šakų, kurių dar nepavyko surasti ir iširti.

vai yra visiškai akli, nes į požemius niekad nepatenka dienos šviesa. Tačiau oras požemiuose yra labai tvarys, lengvas kvėpuoti, o temperatūra čia per visus metus būna vienoda — vasarą ir žiemą apie 12 laipsnių Celsijaus. Vienoje vietoje urve nuostabiai atsimušia įvairūs garšai: jei žmogus garšiai surinko, jo balso aidas gerai girdimas tonų naftos. Tikimasi, kad 1944 m. iš tos tarp Volgos ir Uralo esančios žibalo srities bus išgauta apie 40% visos Sovietų Sąjungos bendrino produkcijos.

"Oro Kautynės" Prieš 70 Metų

Belgų laikraštis "La Nation Belge" spausdina smagų raštelį "Apie oro karą prieš 70 metų." Pirmosios oro kautynės ir kovos siekia 1870-tuosius metus, prancūzų-prūsų karo laikus. Bet mūsų akimis žiūrint tos kautynės atrodo nepaprastai primityvios.

Vokiečiai tada buvo apsupę Paryžių ir prancūzai iš Paryžiaus neturėjo jokių kitų susisiekimo priemonių, kaip tiktai oro balionus. Per keturias Paryžiaus apgulimo mėnesius iš Paryžiaus išskrido 52 balionai. Išskrendant 40-jam balionui, laikraštis pranešė: "Ligšiol išsiųsta 8,000 kilogramai pašto — 4 milijonai laišku." Ir Prancūzijos ministras pirmininkas Gambeta tokiu balionu paliko Paryžių vykdamas į provinciją vadovauti pasipriešinimo propagandai ir organizuoti prancūzus kovai prieš vokiečius.

Kovai su tais prancūzų balionais vokiečiai pagamino pirmąją "ženitinę patranką," kurią su gėdulu džiaugsmu apšiuėro spaudos atstovai ir visuomenė Kru-pu fabrikuose Esene. Visa vokiečių spauda kėlė į padangas naują karo technikos laimėjimą. Tačiau vokiečiai tą vienintelę patranką ir neturėjo, bet ir ji nieko balionams padaryti nepajėgė. Todėl vokiečiams nelikdavo nieko kita, kaip prieš prancūzų balionus paleisti savo ulonų raitė-

lių pulkus. Ulonai įdavo paskui balionus, manydami, kad balionai dėl kurios nors priežasties bus priversti nusileisti, tada galės balionu įgula paimti ir nelaisvę. Bet ir tos pastangos nepasisekė. Joes balionai, vėjo nešami, skridavo greit ir nusileisdavo toli provincijoje, o nieko nepesė ulonai turėdavo nuvarę sugrįžti. (L. 2.)

ŠUNŲ MOBILIZACIJA

Francija pasaukė į karo tarnybą šunis; tuos žmonių "draugų" mobilizavo ir Vokietija. Taip yra dabar, taip ir buvo ir anksčiau.

Iš pradžių šunės tarnavo tik sargybos tikslams. Viduramžiais, kare Ispanijos su Francija, Valencijos apgulime dalyvavo 4,000 karo šunų.

Išradus ugninius ginklus ir šunų vaidmuo puolime neteko savo reikšmės. Tačiau šunų pareigos ir išsiplėtė — šuo pradėjo dirbti ryšių tarnybai, sargyboje apsaugai, sanitarinėje tarnyboje.

Rusijoje šunės karo tarnybai pradėta naudoti Petro I laikais. Pats Petrus turėjo šunį, vildžiusį jo įsakymus kelionės ir

mūšiuose. Ugai tpešai rusų karas Kaukaze, ir čia šunės davė labai didelę naudą; savo lojimu sargybos jie pranešėdavo apie priešo artinimąsi. Bet kai kada jie atnešdavo naudos ir priešui. 1835 metais, rusų kariuomenės puolant Karso tvirtovę, turkai su savo praešo veiksmus iš lojimo šunų, rusų dalinius vedusių į mūšį. Tačiau ir Krymo kampanijoje, ir rusų-turkų karo šunės puikiai atliko savo pareigas. 83-me Samursko pulke taip pat Kaukaze, buvo 30 šunų — šėudmenų nešiojimų. Rusų-japonų kare šunės ėjo sargyboje ir sanitarinės tarnybos pareigas.

Laikė didžiojo karo rusų va-dovybė nevertino šunų reikšmės karo tarnybai. Rusai neturėjo paruoštų tik 300 šunų. Francija karo tarnybai paruoštų šunų turėjo apie 10,000, Vokietija apie 20,000.

Bet koks šuo gali tarnauti kariuomenėje. Sovietų Sąjungoje šiuo metu yra ir pasienio tarnybos, ir sekimo, ir ryšių, ir santarijos, ir visiems kitokiems karo reikalams išmokyti šunį. Dabar šunės tarnauja ne tik pėstininkų, bet greit judančios kavalerijos daliniuose. Šunės puikiai atlieka savo pareigas ir tiltų bei karių pas-

tatų sargyboje, ir mūšyje, ir apsigimne. Jie puikiai moka suguoti lėktuvų stovyklas ir susukti priešo žvalgas. Beveik kasdien išrandami nauji karo ginklai, kurie paleičia senosius, tačiau šuo ir dabar nenustoja savo reikšmės. Oriavinių, rėdos, dabar yra pats svarbiausias ginklas, bet ir čia šunės rado savo vietą — jie dirba signalinėje tarnyboje; iš lėktuvų nustumus pranešimus skubiai nuneša kam reikia. Jei iš lėktuvo išmestas pranešimas užsikabina ant medžio, tai ir čia šunis randa išeitį — jis lojia tol, kol ateina žmogus ir pranešimą nuo medžio nukabina.

Frontuose yra jaunų, bet greitų ir labai nusipelnusių šunų — veteranų, atlikusių didvyriškus karo žygius ir už tai net apdovanoti ordenais. L.

Sulig Paskutiniųjų Dienų
Onytė: — Tėti, aš noriu, kad tu man pagelbėtum ką nors padaryti su tuo Petru.
Tėvas: — Na, kas dabar? Nori ištekėti už to išdykėlio?
Onytė: — Ne. Aš už jį jau esu ištekėjusi slaptai mėnu atgal. Dabar aš noriu, kad tu pagelbėtum man gauti perskyras.

Nusausinamos Didžiosios Polezijos Pelkės

MASKVA. — Vakarinių Baltarusijų randasi didžiosios Polezijos pelkės, kuriųse apima 2-518,000 akry žemės. Kada tas kraštas buvo valdomas Lenkijos ponų, tai tie didieji žemės plotai buvo apleisti ir jais niekas nesirūpino.

Dabar, kada vakarinė Ukraina su Baltarusija liko išvadota iš po išnaudotojų, tais didžiaisiais vandeniui apvaisinti ir krūmokščių apvaisinti žemės plotais liko rimtai susirūpinta. Sovietų didieji žemės nusausinimo ekspartai ir mokslininkai jau yra atėjęsi į tas Polezijos žemus, kad ištrytų aplynklių vietus išdirbtų tu pelkių nusausinimui planus, kad kuo greičiau iš nusausinimo darbai būtų galima pradėti.

Netrukus tie didieji žemės plotai apleisti ir apsemti vandeniui, liks derlingais laukais ir maitins tūkstančius lig šiol buvusių vargingų valstiečių. JEI NORI ŽINOTI KAS DEBATAI PASAULY, SKAITYK LIAUDIŲ BALSĄ

Vystomas Antras Ainejaus Lauky Centras

Sovietų mokslininkai be palovos veda žemės turtų išeikojimo darbą, o kur surandama kokie mineralai ar kiti turtai, tuojau tose vietose pradeda steigti atitinkamas dirbtuves, kad tuos turtus ištrauktų iš žemės gelmių ir panaudotų visuomenės labui.

Tarp Volgos ir Uralo upių, daugiau kaip vieno milijono kvadratinį kilometrų plote, yra surasta dideli naftos šaltiniai, kurie dėl savo gausumo pavadinami antruoju Baku. 1929 metais, Pirmos srityje, Uralo kalnuose, pirmą kartą pramonės tikslams buvo iš žemės išgauta naftos. Praslinkus trejiems metams, buvo pradėta

Pirmojo kontingento kanadiečiai Aldershot, Anglijoje, sveikinasi su karalium. Iš viso į Angliją išsiųsti trys kontingentai, sudarę visą diviziją. Ta divizija jau rengiama pasitinti į Franciją. Kanadoj yra rengiama kita divizija. Šias divizijas sudaro 100,000 karių, bet eina gandai, kad po rinkimų bus įvesta konskripcija. Nors kaip konservatyvų vadovas Dr. Manion, taip ir liberalai, spausdinamos.

S. STEPNIAK NAMELS ANT VOLGOS

(APYSAKA IS CARINĖS RUSIJOS LAIKŲ)

(Tąsa)

Kitame kambaryje pasigirdo trenksmas ir kasžin kas sunkias parvito ant grindų. Senutė Prozorovienė, išsimiegojusi, grįžo prie svečių ir per atdaras duris išgirdo dukters žodžius. Senutė nunešė į lovą. Katrė ir auklė vaikštinėjo apie ją. Kruklikovui reikėjo išvažiuoti tą pačią dieną. Gubernatoriaus reikalavo jį prie skuboto dalyko. Katrė išėjo ant valandėlis nuo ligonės ir vėl tuojau sugrįžo; Vladimir vienas turėjo mergaitės sužieduoti.

nebesuaitiks. Mergaitė kaip nors gali sužinoti, kas jis toks. Vistiek jei ir nesužinotų, Vladimir nenori, kad mergaitė manytų apie Vladimirą Murinova, kaip apie kaltininką, kuris pražudė jos broli. Visą kelią lig stoties Krukikov buvo surūgęs ir piktas. Jis lojavo vežimą ir net kumštelėjo jam ir nugarą. Ir jis uždavinėjo sau klausimą, kaip ir Vladimir, tikta iš kitos pusės. — Apskūsti, ar neapskūsti? Jam, kaip padoriani jaunam žmogui, buvo biauru būti skundikui: skusti svetį iš tų namų, kuriuose jis buvo saviškis. Bet dalykas ėjo apie Katrę, apie jo viso gyvenimo laimę. Ar daug reikia, kad suklaidinti ir pražūdyti tokią gerą ir ekzaltuotą mergaitę? Ar mažai buvo pavyzdžių? Tarp mergaitės ir to nuplyšėlio jau užsimėgė artimi ryšiai, kurie kankino ir gązdino Krukikova. Katrė padarė suokalbį prieš jį — sužieduotį. Tiesa, paskui ji pati prisipažino, bet Krukikov atsiminė, kad ji tą padarė tikta tuomet, kuomet persitinko, kad jis be jos viską jau žino. Ir ant galo toji paskutinė scena . . . Pas Krukikova viskas viduje užvirė. Kuo tas gali užbaigti? Gerai, Vladimir, ar kaip ten ji vadinti, greitai išvažiuos. O jei neišvažiuos, tai lengvai galima pabaidyti. Bet kas gali jam užginti sugrįžti už mėnesio? Ar negeria būtų visai jį prašalinti? Ar ne jo pareiga pergalėti save vardan tarnybos, var-

dan Katrės melės? Bet ką pasakys Katrė? Kaip pažūrės ji už tokį pasielgimą. Jis nieko negalėjo nuspręsti ir tas jį dar labiau erzino ir pykino. Taip jis nuvažiavo į miesta, taip praleido visą vakarą namie ir nieko nenusprendė, ant rytojaus jis ėjo į gubernatoriaus kabinėtą. Namelyje ant Volgos buvo liūdina; Prozorovienė negalėjo atsikelti iš lovos, ir Katrė visą laiką praleisdavo su motina. Visą vakarą Vladimir prasidėjo apačioje, valgomajame kambaryje, tikėjosi pamatyti mergaitę, nors trumpam laikui. Bet ji nesirodė. Rasi ji tyčiomis šalnosio ju. Vladimir nuėjo į filgelį. Palikti jai laišką ir išėiti nepasimačius? Ne. Tokių dalykų negalima atlikti raštiškai. Jo abejonės buvo visai bereikalingos. "Neapskūsti" — nusprendė Vladimir. — Jis žino, kad tuomet ne pamatys Katrės, kaip savo ausų, jei pavirs į "Judą." Visą pirmadienį Vladimir kankinosis, nekantriai laukė. Katrė nesirodė. Po pietų jis neligam laikui pamatė Katrę — ji atėjo į virtuvę kasinį ką pasakytų. Mergaitė ištolo linktelėjo galvai ir vėl nuėjo ant viršaus. Jis negalėjo pratarį jai nė žodžio. Vladimir pradėjo labai nerymauti. Jo atsakymas ant klausimo "apskūsti" ar "neapskūsti" dabar išsilėjo į trečią ir galutiną formą: "apskūsti ir tą padarys taip, kad Katrė visai ir nepasirodytų." Vladimir degė, ti ugnyje. Lig paskutinės valandos laukė, klausė mažiausio šnabzdėjimo. Ant galo jis nusprendė parašyti Katrei laiškelį; nori būtinai su ja pasimatyti. Auldė nulpio į apačią vandens. — Ką, kaip ponis? — paklausė Vladim.

mir. — Ačiū Dievui, rėdos geriau. Dabar užmigo. — Šit, kaip sugrįžti atgal, atiduok tą panelei. Vladimir padavė jai mažą raštelį sudėtą ketvirtainiškai. Senutė pažūrėjo jam į veidą ir nieko nepratarus palingavo gulva. Vladimir iš Katrės: "Aš turiu tams-tai žį pasakytį. Nulipk tamsta į apačią. Aš tamtos neįtrūkdysiu. Dalykas eina apie mano gyvenbę, kurią tamsta išgelbėjai." Pasisėmusi vandens, senutė vėl užlipo ant viršaus ir už minutės Vladimir išgirdo Katrės žingsnius. VII. Mergaitė atėjo pas Vladimirą gera, meili ir draugiškai paspaudė jam ranką. — Sveikas, — pasakė mergaitė, — mes su tamsta taip senai matėmės. Na, ką tamsta man norėjai pasakytį? Ir kodėl tamsta man anksčiau nepranešei, kad reikia su manim pasimatytį? Aš anksčiau bučiau atėjusi. — Aš maniau, aš bijojau, kad tamsta bus nemaloni. Man rodėsi, kad tamsta nuo manęs šalinesi . . . — Aš šalinuos nuo tamstos? — nustebo Katrė. — Kam? Tamsta man nieko blogo nepadarė. — Nepadariau, prisieku tamstai, ir nepadarysiu, — karštai ištarė Vladimir, — bet mane kaltina prieš tamstą, buk aš jau esu padaręs . . . — Tamsta? Nesuprantu. Kas gi tamsta kaltina? — Tamsta atmeni laišką, kurį vakar skaitė.

— Na tai kas? — Atsimeni ten Murinovo vardą? Ant Katrės veido pasirodė neramumas. — Tą, kuris Joną pražūdė, ar išdavė? — paklausė Katrė. — Taip, tą, kurį taip sunkiai kaltina prieš tamstą. Nežinau tamsta: Murinov — tai aš esu. — Tamsta? — rikteltėjo Katrė, įsmeigusi į jį akis. — Taip, aš! — atkartojė Vladimir. — Man labai buvo sunku išeiti, nenuplovus nuo savės to apkalbinimo, buk aš esąs tmetų nelaimės kaltininkas. Tiesa, aš įtraukiau tamstos broli į mūsų eiles ir aš tuo didžiūjuos. Bet aš visai nekaltas, kad jis pakliuvo. Vladimir stačiai ir giliai žūrėjo jai į veidą, laukė atsakymo. Mergaitė tylėjo — rimtai manė. — Įtraukėsi į savo eiles ir prirėgęs jam pražūtį? — atsakė Katrė, tvirtai žūrėdama į Vladimirą. Jis - neiisigando to žūrėjimo: ugnis žibtelėjo giliose jo akyse. — Mūs visus laukia pražūtis, Katrė . . . Katarina Vasiljevna, — pasitaisė Vladimir. — Mes einam atviroms agimis. Jis, aš, visi. Ir tame mūsų jėga yra . . . Tame mūsų laimėjimas, — kalbėjo Vladimir užsidegęs. Katrė klausė. Kasžin kas artimas, karšt-tas piūtė ant jos iš tų žodžių. Mergaitė atsiminė apie krikščionis kankinius. — Aš suprantu tamstą, — susnibždėjo mergaitė, — ir . . . ir nepykstu ant tamstos. Bet ar nuo to lengviau? O Jonučio mes jau nebeturime. Kuomet tamsta apie jį viską papasakojai, aš maniau, kad jis vėl prišakė. Ir vietoje to . . . (Vensk)

Lietuvoje

STEIGIASI NAUJI BRANGŪ- JŲ ŽVĖRŲ KAILIŲ OKIAI

Jurbarkas. — Iš Orento brangiųjų kailių žvėrių fermos Jurbarko jau yra į įvairias vietas nupirkta keliolika veislinių porelių sidabrinių lapų, aušinių ir bebūrų. Prasidėjus karui, atrodė, kad tokias ūkuis teigti tendencija dar labiau padidėjo. Mat, brangiųjų kailių įvežimas iš užsienio žymiai sumažėjo ir tuo pačiu atsirado platesnė rinka veislių pagaminimams brangiųjų žvėrių kailiams.

Didėja ir paties Orento brangiųjų žvėrių kailių ūkis ir tam tikrais sezonais šių žvėrių turima virš 100.

VILNIUS JO GYVENIMAS IR PROBLEMAS

Vilnius. — Vilniaus miesto burmistras K. Stašys painformavo spaudą apie Vilniaus miesto reikalus. Vilnius, ilgus metus išbuvęs atplėštas nuo laisvosios tėvynės ir svetimųjų valdymas, yra atsilkęs tauniui, ekonomini ir kitais požiūriais nuo visos Lietuvos gyvenimo. Dabar svarbiausias rūpestis yra, kad miestui išvaizda ir jo dvasia atitiktų Gedimino, Vytauto ir visos lietuvių tautos troškimams.

Buvusių šeiminių palikti labai išplėsti tarnautojų etatai. Naujus tarnautojus skiriant, laikomasi principo, kad nenukentėtų lietuvių tautos reikalai ir garbė ir kad darbas eitų dideliu tempu. Lygia greta žiūrima ir miesto išvaizdos gerinimo. Gatvių pavadinimai keičiami lietuviškais, bet dėl didelių šilčių šis darbas sulėtėjo, ir visų gatvių vardų pakeitimas gali užtrukti apie 2 mėnesius.

Vilniaus finansinė būklė yra labai sunki. Ligoninėms, įvairioms globos ir pan. įstaigoms išlaidyti bei bedarbiams kas mėnuo išleidžiama apie milijonas lietuvių, o miesto pajamos padengia tik dalį nuolatinių išlaidų. Pirmoji eilė norima palengvinti darbininkų būklę. Miestui yra reikalinga mokslo. Bedarbių šiuo metu yra užregistruota 13.000, iš jų 6.000 dirba prie viešųjų

darbų. Jiems iki pereinant metų galo išleista 700.000 lt. Tikima, kad bent ketvirtadalis bedarbių atkurs, nes kaikiure turi ir nemažą turą, o į bedarbius užsirašė tik tam tikrais sumetimais. Šiems metams sudarytas didelis viešųjų darbų planas, kuriomis atliktai reikės puskvetvirto milijono litų.

Vilniaus savivaldybė turi 4 ligonines su 700 lovų, kurios visos yra užimtos. Miestą slėgia sunkus palikimas — 300 psichinių ligonių, kurie yra išskirti pas ūkininkus. Būtinai reikalinga dar viena ligoninė su nemažai kaip 1.000 lovų. Svaro reikalai buvo labai apeliuoti. Miestas turi kelias apieleistas pirtis. Skubiai reikalinga statyti nuosavą modernią pirtį su dezinfekcijos aparatais. Lenkų okupacijos metu daugumas pradžios mokyklų buvo apieleista parazitais. Mokiniai dabar mudo 25 sveikatos centrų pakuose, kurių dalį turi pati miesto savivaldybė, o dauguma įsteigė Motinoms ir Vaikams globoti organizaciją sąjungą.

Pradžios mokyklų Vilniuje buvo rasta 46, jų akademių padidinta iki 64; jose mokosi per 20.000 vaikų. Neturtingusius šelpia savivaldybė. Numatoma suaugusiems steigti švietimo kursus ir paskaitas su šviesos paveikalais.

Miestas turi kino "Milda", steigia miesto muziejų ir dar turi zoologijos ir botanikos muziejus. Iš ūkininkų jonių Vilniaus miestas turi autobusų įmonę, betono dirbtuvę, elektros stoją, skerdyklą ir mėsos tyrimo stoją; miesto kanalizacijos tinklas siekia 108 kilometrus ir vandentiekis 100 km.

Vilnius turi 33 prieglaudas su 1.698 vaikais ir 10 senelių prieglaudų su 658 seneliais. Gruodžio mėn. vargumonei šelpiti išleista per 90.000 litų.

NUSKENDO LIETUVIS JŲRININKAS

Kaunas. — "Lietuvos Baltijos Llyodo" laivui "Sialial" beplaukiant iš Klaipėdos į štetiną sausio 6 d. naktį užeisė vėtrėnys jūrininkas Alfonsas Babarškis, kilęs nuo Marijampolės.

Labai Brangsta Pašaras

Telšiai. — Žemaičiai laukė nors sykį tikros žiemos, ir susilaukė. Po Kalėdų ir Naujų Metų švenčių prasidėjo didžiulės sniego pūgos, vėjas suginė aukščiausias pūsis aplink kaimų trobas. Kai kur mažesnių trobesių tik stogai iš pūsių trokėjo.

Pradedant Trijų Karalių šventėmis, termometras nuo 0 nukrito iki 20 laipsnių žemiau 0, o paskutini savaitė iki 26—30 žemiau nullo. Visos mokyklos dėl speigų ir pūsių uždarytos. Tokio šalčio neatmena nei seneliai. Nors rogių kelias pasidarė geras, bet dėl speigo rogiės svila prie sniego. Arkliai ir žemaičių ūsai baltai apšarėti ir nors šaltis spingintė spingina, bet žmonės juda, važiuoja į mišką, gabenasi statybines medžiagas ir kurių didžioji dauguma dirpama vartojama daugiausiai prisigaminama vasaros metu.

Siemet žemaičius daugiausiai prisibijoma pašaro trūkumo, nes pereinat vasarą buvo blogas do-

bilų ir pievų derlius. Už vieną arklį vežimą dobių mokoma po 25-30 litų, todėl į turgus atvedama parduoti nemažai raguočių, arkliai ir avylė.

PRAPLETĖ ORO SUSIE- KIMO LINIJAS

Kaunas. — Šiais metais be tiesioginio oro susiekimo tarp Kauno ir Palangos planuojama nauja oro linija, kuria lėktuvai kasdien skraidytų tarp Vilniaus — Panevėžio — Šiaulių — Palangos — Kauno.

Gegužinių, Muštynių ir Dainų Atgarsiai

Vilkiškis. — Perėjusios vasaros gegužinės patirčių išpūdė atgarsiai ir vaisiai dabar pasireiškia visu realumu. Vienur, kitur pasigirsta atrastas naujagimis pamestukas, o teismajai turi pakankamai darbo spręsti ir svarstyti gegužinės kilusių kivirčių bylas. Nuo to nesitiekia ir Vilkiškio apylinkė.

Bartininkų — Pašeiminių kelių ejo iš gegužinės girti Rutkauskas ir Štaras. Apie puslometrį nuo Bartininkų dvaro juos prisivijo Tamašauskas, Bajoraitis ir Paulavičius. Bajoraitis pastebėjo: "gražiai, vyrai, dainuo-

jat," o Tamašauskas pridėjo: "Piemėnys visumotei gražiai dainuoja." Rutkauskas atsakė negražia replika. Už tai prisivijusieji šoko Štarą ir Rutkauską mušti. Štaras paspruko, o Rutkauskas pakrito ant kelio, užgulė ir apdūžė.

Rutkauskas buvo sužeistas peiliu. Nugaroje buvo trys žaizdos, iš viršugalvio tekėjo kraujas.

Gydytojas pripažino sunkų kūno sužalojimą, todėl byla svarstė apygardos teismas.

Teismas Tamašauską nubaudė 6 mėn., Bajoraitį irgi 6 mėn., o Paulavičių 3 mėn. kalėjimo. Kadangi ir užpultei buvę ne iš ramųjų, o šis dar žmonės be praieitis, tai vis dar busamės lygtinai atleido.

KLAIPĖDOS APYLINKĖJE TRŪKUMAS ARKLIŲ

Klaipėda. — Atsirado žymus arklų trūkumas. Arklų trūkumą pašalinti nėra galimybės, nes arklų prekyba visiškai uždrausta. Ūkininkai palikę be arklų neturi iš ko nusipirkti, nes ne tik ūkininkai tarpe savęs negali parduovinti arklus, bet taip pat ir arklų pirkliai.

Artinabais pasvarniui ūkininkai labai susirūpino, kad galų palkiti laukai neapsėti, nes nei vyrai, nei arklų nėra.

Scena iš vakarų fronto. Artillerijos sugriautas tiltas ir apgraužti pastatai "kur nors Francijoj". Maži mišiai vakarų fronte, sa-

koma, todėl, kad nei viena pusė nenorinti paguldyti milijoną karalių. Bet nesinori tikėti, kad imperialistai ar naziai tiek daug

tų žmonių gailėtų. Matomai vakarų fronte eina sėdėjimo streikas dėl kitų priežasčių, diplomatinų priežasčių.

ROKISKIO PLESKAI MEGS- TA DEGTINĖ

Rokiskis. — Žiemos sezono šventėms atėjant, daugelis valstybinės degtinės pardavinėjimo krautuvių bandyta išplėsti, bet plėšiami nepavykę. Betgi Buliovinės traktierius žiemis pavyko išplėsti. Išlaikę traktierium plėšali susipėjo su savim išsinešti 200 litų vertės degtinės.

Ir Silks Pasidarė Dide- lė Retenybė

Raseiniai. — Vandeniomis prekybai susilpnėjus, visoje Lietuvoje labai jaučiamas iš užsienio atgabenamų prekių trūkumas. Dabartiniais laikais net silks pasidarė retenybė, o kas jų kur gamas, tai tas jaučiasi dideli laimik apturėjęs. Žinoma, tokia padėtimi pasinaudoja prekybininkai ir dažnai už vieną silkę paima net 50 cent.

Neseniai toks atsitikimas įvyko Raseiniuose. Vieną dieną šeimėninės sužinojo, kad pas vieną krautuvininką randa silkių bačka. Greitai, visos džiaugiamos, subugo prie krautuvis ir netrukus susidarė dideli eilė žmonių. Prekybininkas matydams tiek daug kostiumierių išskaidavo, kad silkę pardavinėdamas po dvidešimtis penkis centus pasidarys neblogą pelną. Žinia apie silkę tuo laiku dar plačiau pasisklido ir pirkėjų eilė dar labiau padidėjo. Tą matydams prekybininkas nusitarė silkę kainą pakelti ir už vieną silkę nustatė 30 cent. kainą.

Medžioklės draugija miškuose įrenžė švėrima matinai punktus, o Gyvulių globos draugija per radiją ragina gyventojus palaikyti šalančius ir išbaudėjus paukščius. Sodų savininkai susirūpinę, ar išlaikys šią žiemą vaisiniais medeliai, kadangi 1928 metais labai daug sodų išgauso, nepakėlė didelių šalčių. Kadangi pirmieji speigams užėmiant giliai apiešo, o prieš tai buvo žemė įšalusi, tai žiemkėnams ir, tikima, sodams šalčiai neturėtų pakenkti.

Žmonės pradėjo pikintis. Atsirado tokių kurie apie tai pranešė policijai, bet kol policija atvyko, jau visos silkės buvo išparduotos ir paskutinieji jų negalėjo pirkti nė 50 centų mokėdami už vieną.

Prekybininkui liko surašytas protokolas ir greičiausiai jis susilauks pabaudos.

SKAITYKIT IR PLATINKIT LIAUDIŠ BALSĄ!

Ji nuleido galvą — jos akys žibėjo ašaromis.

— Gana! — pasakė Vladimir, priėjęs per mergaitės arti. — Kam nusivilti? Aš sugadinau tampatį art. Atleisk man. Aš kalbėjau abelnai, nevien apie brolių. Aras tai nėra prašytas. Aš gerai žinau brolio praetį. Jis neturi jokių prasaktimų, visai neturi, ir daugiausiai jis tik Sibirijai gali gauti. O iš Sibirijos — ak, kaip aš nedapsitroję tamtomos anksčiau pasakyti! — iš Sibirijos žmonės bėga, taip, bėga!

Vladimir neramiai ėmė vaikščioti po kambarį.

— Girdi, Katre, ką aš tamstai pasakyčiau. Aš turiu draugus. Aš pats šį tą galū. Duodu tamstai žodį, kad niekas manęs nesu-laikys; nuo šio laiko mano gyvenimo tikslas bus sugražinti jums brolių. Ar tiki tamsta man?

— Tikiu, tikiu! — atkartojė Katrė, visa prašvitusi nuo netikėtai atsiradusios vilties. — Kokia tai būtų laimė? O, kaip aš esu tamstai dėkinga!...

— Ne dėkok, ne! Tamsta nežina, kas esi tamsta man! Aš viską padarysiu, kad tik nuždiovinti nors vieną tamstos asarą, kad būtų tamsta linksmas. Tarnauti tamstai... kokia laimė!...

Vladimir umai susilaukė. Tas prisipažinimas išsvėrė savaimi, jis susilaukė, kuomet jau buvo vėlu.

Kelias minutes abu tylėjo. Vladimir drebančia ranka perbraukė sau per kaklą.

— Atleisk, — prakalbėjo jaunaitis, — kad aš su tamsta, jau sužieduotė, taip kalbu. Na, užteks, mes turbūt jau niekuomet nebesapamatsime. Katrė, atmint, kad man yra tokio praklausimo, tokio švaraus kasma-

niekas nebus sužadines. O dabar — Sudiev.

Vladimir kietai paspaudė jos ranką ir išėjo.

Katrė pasliko viena — nustebo. Nieko panašaus ji nelaukė. Jos širdis tylėjo. Bet jai pasidarė taip šviesu, taip keista ir gerai. Kuomet ji lipo ant viršaus, jos žingsniai buvo lengvi, tartum ji ejo ne žeme, bet plaukė; ji ligonės kambarį jėjo visa prašvitusi, žibanti.

Ligonė kietai miegojo. Vienutėni švarkė išbyškusiams švietė kambaryje. Galvugalyje sėdėjo auklė su nerūnu rankose. Ji smeigė į mergaitę senas akis, kuriose buvo ir klauksimas ir nerimastis.

Katrė nieko nepasakiusi, priėjo prie auklės ir pabučiavo ją stačiai į lūpas.

— Ak, tu mano brangi balandėlė, — ištarė senutė, glostydamas raukšlėta ranka gražiai mergaitės galvą. — Matau aš, kad man paskūktė perdaug tankiai aplanko figelę. Ką gi? — visame Dievo valia. Išrinktąji nežina kur sutiksi.

— Ne, auklė, — pasakė Katrė, dėdamai galvą ant peties. — Ne, ne tas. Jis ne mano išrinktas, auklė.

Prie gonkų subildėjo tekiniai. Katrė paklo ir skubotai priėjo prie lango. Kas tat galėtų būti? Viešpatie! Iš dviejų vežimų iššoko žandarai ir greitai apsupo namą.

— Auklė! — sušuko Katrė, išbalusi iš mirtis, — atvažiuo ji palmti. Bėgk pas ji, paslėpk, išgelbėk! Greičiau, greičiau, mieliai! Aš užlaikysiu jus čia.

Senutė, užmiršusi metus, galvatrukčiais nubėgė į apačią, Katrė vos galėjo suskubti paskui ją.

rė, kad pritraukti triukšmą.

Iėjo jaunas žandary oficerius ir prokuroras, civiliška apitaiesas.

— Ramiau, pas mus yra ligonė, — pasakė jiems Katrė.

— Atsiprašau, panaite, kad mes tamstą trukdomė, — mandagiai pasakė prokuroras; — tarnybos pareiga.

Prokuroras buvo pažįstamas Krukotkovi ir priegtam turėjo specialiausiu gubernatoriaus instrukciją, kuomandagiausiai elgtis su jo mylimo draugo busimais giminėmis.

— Ko tamstoms reikia? — paklausė Katrė.

— Mes turime žinias, kad tamstų name yra pasislėpę politiškas prasaktiniai.

— Tamsta kalbi apie mūsų svetį Vladimirą Volginą? Aš nieko nežinau apie jo prasaktinimą, — atsakė Katrė.

— Tikiu tamstai, panaite, — pasiskubino pridurti prokuroras, nors gilumote širdies jis buvo visai priešingos nuomonės. — Mes grynai nieko neturime prieš tamstą šeimyną.

Mums prisakyta areštuoti poną, kuris save vadina Volginu.

— Jo čia nėra, — tvirtai atsakė Katrė. — Nėra? kurgi jis galėjo pasidėti? — nusijuokė prokuroras.

— Ar tamsta turite raštą? — paklausė Katrė.

— Tai visai nereikalingas daiktas, — rimtai atkarto prokuroras. Jis norėjo dar rūščiau pasakyti, bet susilaukė. — Tiesa, — atskirėpė jis į savo draugą, žandary oficerių.

— Ivan Ivanovič, ar pasimei su savim popierą?

Žandaras išsitraukė iš kišenės didelį ketvirtinaiškai sudėtą popierą ir padavė jį Katrėi. — Ji išsiskleidė ir pradėjo skaityti, arba, teisingiau pasakius, laikyti prieš akis: iš nerimasčio ji negalėjo pažinti nė vienos raidės.

— Atsiprašau, — prakalbėjo jis sarkastiškai, — mūsų rastininko ranka matyt labai neaiški, o mes laukti negalime. Leisk tamsta man pereiti per kambarius.

Katrė ėmė jį vedžioti po namą. Tuo laiku figelėje stai kokia buvo scena.

Išgirdęs taršankūnos tekinius, Vladimir priėjo prie lango ir pažino žandarus.

— Apskundė išgama! — iškūtelėjo jis. Pirmuolusiausiai jis manė pulti į sodną, o iš čia pasileisti į mišką ir pasislėpti. Bet du žandarai tekini priėjo prie figelio ir apsupo jį. Išėiti nebuvo galima. Jis buvo apskuptas ir gaudomas kaip žvėris.

— Prasmūšiu, — nusprendė Vladimir, puldamas prie durų. Ant sienelės jis sutiko auklę ir vos jos neparvertė.

— Mielas, panė liepė pasakyti, kad atvažiuo tave sugrobiti.

— Žinau, žinau. Na? — Panėli man liepė tave paslėpti. Eiki-

Nuo Šalčių Labai Nukentia Gyvuliai ir Žmonės

Kaunas. — Šaltos žiemos pas mus kartojasi maždaug viečiaisia ciklais. Pamenama šalčio ziema 1916 m., kita tokia 1928 metais, o trečioji iš eilės, jei dar kiek nusitęs, yra ši žiema. Faigi šalčioje metal seka po viejaus kito 12 metų laikotarpiais.

Iki šiol šalčiausioji diena buvo sausio 10 d., kada "šilčiausia" temperatūra buvo nuo 20 iki 25 laipsnių Celsijaus šalčio, o šalčiausioji — nuo 24 iki 37 laipsnių žemiau nullo. Sausio 10 d. Vilniuje buvo 37 laipsniai šalčio, Ukmėrgėje 34, Alytuje 32, Lazdijsuose 31, Kaune, Zarasuose, Dotnuvoje po 30, Panevėžyje 29, Biržuose 28, Tauragėje 27, Šiauliuose 25, Joniškėje 24, Telšiuose 22, Palangoje 21. Meteorologijos stotys skelbia, kad oras neužilgo turės kiek sušvelnėti.

Nuo didžių šalčių kenčia netik žmonės, bet ir paukščiai ir miškų žvėrys. Kadangi anglių kurui vis dar trūksta, tai miestuose suvartojama labai daug malkų ir durpių, kurių kartais nebespėjama net pristatyti turimomis transporto priemonėmis, tad Pakaušės ūkininkai miestui kurą gabena arkliais, o daugelis kauniškių patys tiesiog perkasi ir gabena iš tolimesnių užmiešio apylinkių.

Medžioklės draugija miškuose įrenžė švėrima matinai punktus, o Gyvulių globos draugija per radiją ragina gyventojus palaikyti šalančius ir išbaudėjus paukščius. Sodų savininkai susirūpinę, ar išlaikys šią žiemą vaisiniais medeliai, kadangi 1928 metais labai daug sodų išgauso, nepakėlė didelių šalčių. Kadangi pirmieji speigams užėmiant giliai apiešo, o prieš tai buvo žemė įšalusi, tai žiemkėnams ir, tikima, sodams šalčiai neturėtų pakenkti.

Žmonės pradėjo pikintis. Atsirado tokių kurie apie tai pranešė policijai, bet kol policija atvyko, jau visos silkės buvo išparduotos ir paskutinieji jų negalėjo pirkti nė 50 centų mokėdami už vieną.

Prekybininkui liko surašytas protokolas ir greičiausiai jis susilauks pabaudos.

Žmonės pradėjo pikintis. Atsirado tokių kurie apie tai pranešė policijai, bet kol policija atvyko, jau visos silkės buvo išparduotos ir paskutinieji jų negalėjo pirkti nė 50 centų mokėdami už vieną.

SKAITYKIT IR PLATINKIT LIAUDIŠ BALSĄ!

me, jei nori, aš tave į rūšį uždarysiu.

— Ačiū, senute, bet jie eis ir į rūšį manęs ieškoti.

— Na, tai į kamara.

— Eis ir į kamara.

— Na, tai į šieną.

— Eis ir ten, visa šieną išvers ir išbaudys kardais!

Senutė be vilties išskėdė rankas.

— Viešpatie, tai išgamosi! Kardais, vadinasi, tave surus. Kurgi liepi man tave paslėpti. Tu ne pirščukas, j kišenę tavęs neįdėsi.

— Senutė, turbūt niekur nepasilepsi. Tiesa, kas pas jus yra čion ant viršaus?

— Lubose, kertėje, ant lovos buvo matyti dūrelės su sukta grinde.

— Ten palėpis, laikome statines su džiovintais obuoliais.

— Na, tai aš ten ir pasilėpsiu. Vladimir ant kušetės pastatė stalę, ant jo kėdę ir, atidaręs dureles, greitai įlindo į juoda skydę. Liepė senutei stalę pastatyti ir senąjį vėją, pataisyti lovą, kad nebūtų žymu, jog ant jos yra vorėta. Paskui jis atsidėjęs apžiūrėjo kambarį, kertėje pamatė savo skrybelę.

— Duok ją čia. Gerai, kad pamatėu. Senutė užmovė skrybelę ant pagalkščio ir padavė ant viršaus.

Vladimir atgarsiai uždavė dureles. Tik jis užmiršo svarbiausią daiktą: neisuko grindę — tuomet dūrelių ir užtėmty nebūtų galima.

Auklė viską išplėdė, kaip liepė jaunaitis: išnešė kėdę į priekambary, stalį pastatė į senąją vietą. Betaisant lovą, jai į galvą dingtelėjo puiki mintis.

(Eus daugiau)

TURKIJA IR JOS PADĖTIS ISTORIJS FAKTŲ ŠVIESOJ

Nuolatinis santarvinių jėgų koncentravimas Artimuose Rytuose (Mažoji Azija) aiškiai rodo apie esančias galimybes kad karas konfliktas gal išplėstis ir persimetis į Balkanus arba Artimuosius Rytus. Tokia me atsitikime, Turkija liktų svarbiausioju militariniu centru, nes ji, kaip savo rankose turinti Dardanėlių sąsiaurį — kelį į Juodąją Jūrą, ir rubėjantis su Sovietų Sąjunga, liktų viena iš svarbiausių strateginių vietų.

Del to, Anglija, Francija, o taipgi ir Vokietija nu senų laikų labai didelę dėmesį kreipia į Turkiją ir stengiasi tenai įsigalėti. Visi Turkijos vėsti karai, Anglijos buvo atžydi ai skeliami ir ji visados j juos įsikidavo neleidama Turkijos priėjimas jos visai sunaikinti ir ten įsigalėti, o iš kito atžvilgio dėdavo pastangas, kad pati Turkija daug nelaimėtų ir niekadoms tiek nesustiprėtų, jog galėtų prieš Anglijos įtaką pasipriešinti.

Tačiau prieš tokį Anglijos įsigalėjimą Turkijoje pradėjo kilti žmonės, susidarė judėjimas, kuris stengėsi Turkiją palikuoti iš Anglijos įtakos ir neįleisti kitai kuriai šaliai įgauti didesnę įtaką.

Iki sulton Abdul Hamido laikų, svetimos valstybės buvo lengva įsigalėti Turkijoje, nes sultono dvaras buvo placi ai atvires svertais atstovams ir jie per tą dvarą įgaudavo įtaką ir galėdavo Turkijos valdytojus pakreipti savo pusėn, o įgijus ekonominės galios, paskolų pavidale, privesti, kad visa Turkija tarnautų jų interesams. Bet tiems svertišaliams sunkiau buvo susikalbėti su jaunųjų turkų judėjimu. Tas jaunųjų turkų judėjimas pasireiškė devyniolikto me šimtmečioje ir 1839 metais buvo pastokės galios ir padaręs reformų Mustafa Mehmed Rešid Paša įtakoje.

Tais metais buvo padarytas reformų aktas, kuriame pirma kartą Turkijos istorijoje buvo pripažinta visu religijų lygybė, sulyginati visi luomai, teisė ir pareigos. Bandyta feodalnė Turkija paversti konstitucine monarchija. Tačiau visa tai gyvenimui praversti nepavyko. Senovės garbintojai pastojų kelia ir visa progresą sulaukė. Sultonas Abdul Hamidas II Turkiją dar labiau pasuko nu progresu. Savo šalininkų padedamas Hamidas smurto keliu išlaikė reformistus, jų reformas panaikino ir sustvirtino absoliutinės monarchijos valdymo formą.

Hamidas, trokšdamas dar didesnę galios ir atgavinti tomsi imperiją, pasiskelbė, kad jis globoja viso pasaulio mahometonus ir visą savo dėmesį nukreipia į vedimą karų, plėšimo savo kaimyninių kraštų. Bet jis visai neranda laiko rūpintis savo krašto reikalais. Turkija, nors turtinga savo šermis gerybėmis, bet valdoma tik stambių dvarininkų, atsiduria skurdė. Žemė dirbama senovinėmis priemonėmis neduoda gero vaisių. Visa laudis skandinama religiniuose prietaurose. Tas visa kelia žmonių nepasitenkinimą. Jaunųjų turkų judėjimas atgyja. Liberalinių pažiūrų karininkai, inteligentai, ėje mokslus Anglijoj, Francijoj, Vokietijoj, mato, kad jie nieko gero iš Hamido nesilauks ir dedasi prie jaunųjų turkų judėjimo.

Tuo tarpu Hamidas, matydamas kylantį prieš jį nepasitenkinimą, nustoja pasitikėti net savo kariuomene ir jos vadais. Jis sudaro albanų gvardiją, kuri saugotų jo gyvybę ir režimą. Nemokėdamas įtvarkyti savo žemės, jis lengvai už paskolas, koncesijų pavidale, perleidžia

Anglijos ir Francijos piniguočiams. Visoje Turkijoje įsigali Anglijos įtaka. 1907 metais Turkija turėjo 660 milijonų dolerių skolas, kurios 72% priklausė Anglijai ir Francijai, o likusi dalis Vokietijai. Toks Anglijos ir Francijos Turkijoje įsigalėjimas, nervuoja Vokietiją. Ji stengiasi įgauti daugiau įtakos ir todėl pradeda remti jaunųjų turkų judėjimą, kuris jau šiuo laiku sustiprėjęs ir sparčiai auga.

1908 metais prasideda jaunųjų turkų revoliucija. Prieš jaunuosius turkus griežtai ištvoja Hamidas, Anglijos ir Francijos stipriai remiamas. Bet nežinint to, jaunieji turkai privėria Hamidą suaukoti parlamentą. Bet laimėjimas dar nebuvo atsiėkėtas. Po Hamido Turkija 1913 m. pakliūva į rankas Enver, Talat ir Džemal, didelių Vokietijos šalininkų, kurie atsidėkodami Vokietijai už suteiktą pagalbą pasiduoda vokiečių imperalistų įtakai. Vokiečių turėai jau na koncesijas tiesi Turkijoje gelžkeleius, naudotai Turkijos aliejaus šaltinius. Anglijos įtaka stumiama lauk.

Vokietija, gerai suprasedama, kad Turkija jau yra tiltu prie Indijos ir kitų Anglijos kolonijų, skuba Turkijoje dar labiau įsigalėti. Ji imasi perorganizuoti Turkijos kariuomenę ir greitai įsigali taip, kad didžiąją karui kilus Turkija pastatoma prieš Angliją ir Franciją.

Turkija uždaro Dardanėlius, neleidžia Anglijai susisiekti su Rusija ir tuo labai paskirtinauja Vokietijos rytų frontą. Tačiau kara pralaimi Vokietija ir todėl Turkijai prisiejo skaidžiai nukenėti. Ji neteko Sirijos, Palestinos, Mezopotamijos ir dangelo

Kinijoj Organizuojama Baltagvardiečių Armija

Iš Kinijos spaudos pranešimų patiriama, kad anglai antri kartą pastarųjų 25 metų laikotarpyje organizuoja rusų baltagvardiečių armiją. Anglijos ir Francijos agentai Šanghaju, Tiencino ir Mančūoje apylinkėse renka visus rusus baltagvardiečius ir suorganizuoja jų būrius sienų ir Artimuosius Rytus, santarvinių karininkų vadovybę. Kaip Kinijos laikraščiai praneša, tai šiose srityse rusų baltagvardiečių organizavimas darbas sparčiai varomas. Imami kariuomenės baltagvardiečiai yra parenkami, kad jie būtų nu Kaukazo ir Georgijos ir mokėtų turį sričių vietinę kalbą.

Tie baltagvardiečių organizavimo darbai pradėti su praiečiu metų lapkričio mėnesiu, ir kalbama, kad 2,500 jau jų suorganizuotų pasiūta Anglijos-Francijos laivais į Artimuosius Rytus.

Pirmu kartu Anglija ir Francija baltagvardiečius Kinijoj organizavo prieš Sovietų revoliuciją. Tada ji finansavo ir visais būdais rėmė Denikino, Kolčako, Vrangelio ir Judeničiaus gaujas. Sis baltagvardiečių organizavimas jau yra antras laike 25 metų. Dabar šie žygiai yra daromi sąryšyje santarvinių nukrypimų prieš Sovietų Sąjungą ir Čemberleno nusistatymu išvystyti karį prieš tą socialistinę sąly ir jos gyventojus.

To Anglijos ir Francijos ruošiamo karo prieš Sovietų Sąjungą Anglijos spauda visai neslepia ir Londono laikraščiai atvira i diskutuoja, kaip praversti atkari ir užimti strategines vietas. Tokiam tikslui santarviniškai nesigali išlaikyti ir mėto didesni pinigų sumas apmokėjimui organizuojamiems baltagvardiečių pulkams.

kitų kraštų. Abelnai, Turkija neteko 75% savo teritorijos ir 55% savo gyventojų. Ji liko nuginkluota. Dardanėlių demobilizuoti ir Turkija nebegalėjo jų kontroliuoti. Turkija, faktinai, liko Anglijos rankose.

Bet tuo laiku Turkijos gilumoje prasidėjo progresyvis judėjimas, kuris savo užmasciomis siekė toliau, negu jaunųjų turkų judėjimas. Jam vadovauja Mustafa Kemal, energingas karininkas. Judėjimui sparčiai augant, jis meta kariuomenę ir pereina į politinį darbą. Jis atšaukia du turkų tautinius kongresus, kuriuose jo skeidžiamos idėjos įgauna masinį žmonių pritarimą. Tą matydamas Turkijos sultonas 1920 metais, Konstantinopolyje (dabar vadinamu Istanbul) atšaukia parlamentą. Bet tame parlamente sultonas negauna pritarimo. Visi parlamento nariai pasisako už Mustafa Kemal ir jo reformas. Cia vėl įsišlia Anglija. Ji įsako sultonui parlamentą paleisti, atšaukti naujus areštuoti, ką sultonas ir padaro, bet Kemal'is nesumuša. Anglija ir Francija tuo tarpu skubina kuo galėdamos pasinaudoti iš Turkijos. Ji pagal Sevres sutartį parceliuoja Turkijos kraščius, kiršina Graikiją karan prieš Turkiją.

Mustafa Kemal, matydamas kad reacionieriai stumia Turkiją į pradžią, greitai suaukėlio Angoroje idieji Turkijos senėn kuris ji paskelbia krašto šėininku ir išrenka vykdomojo komiteto pirmininku. Susidaro Turkijoje dvi valdžios: viena, sultono, Konstantinopolyje, o antra, Kemal Pašos, Angoroje. Anglije ir Francija remia sultoną ir stengiasi nuversti Kemal Pašą Sukirlyta Graikija pradeda pulti Turkiją, bet Kemal paša greitai graikus atmuša ir karas pasibaigia. Visą Kemal Pašos judėjimą ir jo valdžią tvirtai remia ir palaiko Sovietų Sąjunga ir gelbsti atsilauktyti prieš Graikijos užpuolimą. Kemal Paša aiškiai mato ir įsitikina, kad Turkijos išliuosavimui iš po svetimų valstybių globos ir įtakos yra vienintelis kelias — tai sušaidragavimas su Sovietų Sąjunga, kuri, neturėdama jokiu imperialistiniu siekiu, yra geriausiaji Turkijos ir jos liaudies draugė. Bet tas jam ne visiškai pavyksta. Anglijos kapitulas ji sulauko.

Kemal Pašos pasukimas Turkijos ir draugystė su Sovietų Sąjunga, Anglija, Francija, Vokietija ir Italija dar labiau nuzgaidina. Anglija, gerai suprasedama, kad jau nepavyks Kamel Pašos nu g a lėti tiktoju, pradeda jį suaukėlioti. Nustojta rėmėti Konstantinopolio sultoną ir pripažista Kemal Pašą.

1921 metais Anglija pasiūlia Kemal Pašą į Londono konferenciją. Išgavus iš Kemal Pašos pasizadėjimą, kad Turkijai atšaukia pretenziją į Arabiją ir jos sritis, Anglija puola si guribinti jo valdžią ir teikti jai paskolas ir tuo būdu išlaikyti ten savo įtaką. Kas Anglijai pilnai pavyksta.

Kemal Pašos valdymo laikotarpiu Turkija nusikrato visų senų tikybinių papročių, pradėjo kilti jos žemės ūkis ir žmonių gyvenimas gerėti. Padaryta draugiškas susitarinimas su So-

vetų Sąjunga ir apkopotas kitų valstybių įtakos jos vidujinė ir užsieninė politikoje.

Nors Anglija buvo susitarusi su Kemal Paša, bet juom vis vien nepasitikėjo. 1923 metų Lozano konferencijoje ji tą atvirai parodė ir jau pradėjo ieškoti sau ištikimų asmenų bisiunį Kemal Pašos ipeidiniui. Toje konferencijoje pasirodė daugiausia įtakos į anglus turįs Angoro vyriausybės atstovas Ismet Paša (dabarintis Turkijos prezidentas). Jam pavyko įtikinti Anglijos atstovus, kad Turkija ant visos ilios ištikima Anglijai ir taip pelngava Anglija vėl pradėjo įsigalėti Turkijoje. Bet kadangi nebuvo ištėkėjusi, tai dabar apgalvestaujanti, kad tas laukiamas kėdikis ir ji pati negalės vadintis to kareivio pavardė. Toliau ji rašo:

"Aš mieliai jums priduočiau mano vaiko tėvo fotografiją, bet

Kanados general-gubernatoriaus lordo Tweedsmuir' lavonas po tam tikrų ceremonijų Ottawoj

buvo vėl išsiųstas į Montrealą, kur buvo sudegintas, o pelenai išsiųsti į Angliją. Pafeikals pa-

tūkstančių ketvirtainių mylių ir turi 16 milijonų gyventojų.

Mergina Susilaukė Vaiko -- Heil Hitler!

Senesai Vokietijos spaudoje buvo patalpinas naujos netėkėjusios motinos laiškas rašytas Hitlerio pavduotojui Rudolfui Hessui ir jo atsakymas.

Netėkėjusi motina Hessui rašo, kad jos kėdikio tėvas buvęs kareivis, dalyvavęs Cekoslovakijos užėmime ir žuvęs Lenkijoje. Nuo to kareivio ji likusi nešėjai, bet kadangi nebuvo ištėkėjusi, tai dabar apgalvestaujanti, kad tas laukiamas kėdikis ir ji pati negalės vadintis to kareivio pavardė. Toliau ji rašo:

"Aš mieliai jums priduočiau mano vaiko tėvo fotografiją, bet

Raudonoji Armija Ižengia į Suomijos Kaimą

M. Levitin

Raudonoji Armija ižengė į Suomijos kaimą Hausti, Suomijos baltagvardiečių kariuomenės, kuri taip didžiujasi savo "gailingumu", visai neisėdžiusi pasitiki Raudonosios Armijos ir stoti j kovą. Raudonajai armijai besiantarinant prie kaimo, Sulekops nariai atsitrukė uždegdami valstiečių lūnas ir j griebdami viską, kas tik jiems pakliuvo po ranką.

Suomijos baltagvardiečių karininkai grūdomai giminti privertė visus vietes gyventojus pabėgti. Pakelėse me radome kūnus tu, kurie nepatikėjo pasakoms apie bolševikų brutaliumą ir todėl neparovėję palikti savo gintinius kaimus.

Sekandėji diena po to, kai mes ižėngėme į kaimą, kaimiečiai pradėjo sugrįžti. Visu pirma pasirodė keletas moterų vednos savo mažus vaikus, iš kurių buvo aiškiai matomi nuovargio ir išbadėjimo ženklai. Jos prisartinant prie kaimo sustojė ir abėginai dairėsi. Iš paskos jų sekė seneliai, kurių šeimos žuvo uždegto kaimo ugnyje. Paskui jie prisartinant prie Raudonosios Armijos viršininkų ir ilgai j juos žiūrėjo tyliedami. Pirmoji, kuri prakalbėjo, buvo Julia Voikonen:

— Čia yra mūsų 60, mes čia sugrįžome mirti.

— Kodėl mirti? — užklauso vienas komandierius — Jūsų gyvenimas dar tik prasideda. Voikanen buvo nuvesta atgal.

— Kodėl jūs mūsų nešaudote, — ji užklauso tyliu, vos girdimu balsu. — Ar jūs nesate bolševikai? ...

Tie keli žodžiai mums daug

rodo, kaip Tweedsmuir' lavonas vėliauom papuoštame grabė ant kanauos vėžimo, jūrinukų trau-

turii tik vicintelėje ir Jūs be a bejo tuojau pamatytumėte, kad verta nu tokiu vyro, nu tokiu puiknau vokiečių kareivio, turėti vaiką."

Hessas jai pasiluntė ilgą laišką, kuriame užtikrina, kad tokiomis motinomis bus rūpinamasi. Motina negalėsianti gauti už visio pavardės, bet prie mergaitės pavardės j gaus "Frau" (moters) titula. Kėdikius bus duota "kario tėvo" pavardė. Vaikai bus parūpinti kūmai, karui juo turės rūpintis, arba rūpintis Hessori ir jo atsakymas.

"Būkite Jūs dėkinga, kad jūs ras, kurį Jūs mylite, gyvena Jūsų kėdikyje. Heil Hitler!" — baigia Hitlerio pavduotojas.

— Mes dėkojame jums. Pagelbėkit mums išviti iš Suomijos liaudies priešus, kaip galima greičiau. Pagelbėkit mums ir mūsų Liaudies Valdžiai sutverti tokį gyvenimą, koks yra jūsų šalyje. Ašiu jums, draugai.

TORONTO, Ont. — Hepburno frontui nelabai sekasi. Jau septyni jo ministrai pasisakė remiaji Kingą.

Hepburno opozicija Kingo valdžiai visai sunyks, nes King dabar yra geriausias didžiojo kapitalo reikalų gynėjas. Hepburnas jau nebereikalingas.

Kas Jų Pabuđavo

Kartą mokytoja mokiniams aiškino apie kalbos vaizdingumą ir pavyzdžio parodymų sakė:

— Standien man vykstant į mokyklą, tyliai atsidarė mano durys ir kažkas švelniai prie mano prisartinęs išbučavo mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo?

— Konduktorius! — vienu balsu atsakė viena klasė.

Ten Dar Šaltėnais

Keliauninkas apie jį susirinkusiems pasakoja:

— Kai aš lankiausi šiaurėje, paukėžiai ir kažkas švelniai prie mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo?

— Tai niekis, — įsiterpė vienas klausytojys, — Suomijoj dar šaltėnais. Ten kai suomi aiškus rusų orlaivai, tai jis tuojau sušalva ir kabo ore, kol suomių orlaivais nuskrėdęs nenutraukia jį žemėn.

— Mūsų visas gyvenimas buvo tik vienas skurdas. Mūsų uždarbiam buvo maž, o mokesčiai dideli. Apart visų kitų mokesčių valstiečiai buvo verčiami mokėti taip vadinamus "šven-

tuosius mokesčius," kurie eilavo baiknyčios išlaikymui. Ir jo gu kuris nors išdrįsdavo tuos mokesčius užvilkinoti, nu tokiu atimdavo net pakuting karvę.

Tas išaiškina, kodėl kunigija nuėjo tarnauti baltagvardiečiams, ir iš paslapčių šaudė ir raudonarmiečius.

Nei vienas Hausti kaimo valstietis apie sanitarinę pagalbą negalėjo nei svajoti. Harokka sirgo eozema. Jos gylymas kainuotų 1,500 marčių. (Markš apie 2½ centus). Iš kur ta neturtinga moteria galėjo gauti tokią didelę pinigų sumą? Dabar Sovietų kariuomenės gydytojai ją paėmė gydymui be jokio mokėlio. Ji, kaip ir visi kiti kaimo gyventojai, labai nustebė, kai sužinojo, kad Sovietų Sąjungoj žmonės gydomi veltui.

Kiek vėliau visi kaimo gyventojai buvo suaukinti į masinį mairšinimą, kuriame jie sužinojo, kad yra baltagvardis Suomijos Liaudies Valdžiai — turi turėti Sovietų Sąjungoje padavusį kėdikį apsigalino sutartį. Viena valstietė moteris, Kyači, tame susirinkime pareiškė:

— Mes dėkojame jums. Pagelbėkit mums išviti iš Suomijos liaudies priešus, kaip galima greičiau. Pagelbėkit mums ir mūsų Liaudies Valdžiai sutverti tokį gyvenimą, koks yra jūsų šalyje. Ašiu jums, draugai.

TORONTO, Ont. — Hepburno frontui nelabai sekasi. Jau septyni jo ministrai pasisakė remiaji Kingą.

Hepburno opozicija Kingo valdžiai visai sunyks, nes King dabar yra geriausias didžiojo kapitalo reikalų gynėjas. Hepburnas jau nebereikalingas.

Kas Jų Pabuđavo

Kartą mokytoja mokiniams aiškino apie kalbos vaizdingumą ir pavyzdžio parodymų sakė:

— Standien man vykstant į mokyklą, tyliai atsidarė mano durys ir kažkas švelniai prie mano prisartinęs išbučavo mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo?

— Konduktorius! — vienu balsu atsakė viena klasė.

Ten Dar Šaltėnais

Keliauninkas apie jį susirinkusiems pasakoja:

— Kai aš lankiausi šiaurėje, paukėžiai ir kažkas švelniai prie mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo?

— Tai niekis, — įsiterpė vienas klausytojys, — Suomijoj dar šaltėnais. Ten kai suomi aiškus rusų orlaivai, tai jis tuojau sušalva ir kabo ore, kol suomių orlaivais nuskrėdęs nenutraukia jį žemėn.

— Mūsų visas gyvenimas buvo tik vienas skurdas. Mūsų uždarbiam buvo maž, o mokesčiai dideli. Apart visų kitų mokesčių valstiečiai buvo verčiami mokėti taip vadinamus "šven-

tuosius mokesčius," kurie eilavo baiknyčios išlaikymui. Ir jo gu kuris nors išdrįsdavo tuos mokesčius užvilkinoti, nu tokiu atimdavo net pakuting karvę.

Tas išaiškina, kodėl kunigija nuėjo tarnauti baltagvardiečiams, ir iš paslapčių šaudė ir raudonarmiečius.

Nei vienas Hausti kaimo valstietis apie sanitarinę pagalbą negalėjo nei svajoti. Harokka sirgo eozema. Jos gylymas kainuotų 1,500 marčių. (Markš apie 2½ centus). Iš kur ta neturtinga moteria galėjo gauti tokią didelę pinigų sumą? Dabar Sovietų kariuomenės gydytojai ją paėmė gydymui be jokio mokėlio. Ji, kaip ir visi kiti kaimo gyventojai, labai nustebė, kai sužinojo, kad Sovietų Sąjungoj žmonės gydomi veltui.

Kiek vėliau visi kaimo gyventojai buvo suaukinti į masinį mairšinimą, kuriame jie sužinojo, kad yra baltagvardis Suomijos Liaudies Valdžiai — turi turėti Sovietų Sąjungoje padavusį kėdikį apsigalino sutartį. Viena valstietė moteris, Kyači, tame susirinkime pareiškė:

— Mes dėkojame jums. Pagelbėkit mums išviti iš Suomijos liaudies priešus, kaip galima greičiau. Pagelbėkit mums ir mūsų Liaudies Valdžiai sutverti tokį gyvenimą, koks yra jūsų šalyje. Ašiu jums, draugai.

TORONTO, Ont. — Hepburno frontui nelabai sekasi. Jau septyni jo ministrai pasisakė remiaji Kingą.

Hepburno opozicija Kingo valdžiai visai sunyks, nes King dabar yra geriausias didžiojo kapitalo reikalų gynėjas. Hepburnas jau nebereikalingas.

Kas Jų Pabuđavo

Kartą mokytoja mokiniams aiškino apie kalbos vaizdingumą ir pavyzdžio parodymų sakė:

— Standien man vykstant į mokyklą, tyliai atsidarė mano durys ir kažkas švelniai prie mano prisartinęs išbučavo mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo?

— Konduktorius! — vienu balsu atsakė viena klasė.

Ten Dar Šaltėnais

Keliauninkas apie jį susirinkusiems pasakoja:

— Kai aš lankiausi šiaurėje, paukėžiai ir kažkas švelniai prie mano skruostus. Ar jūs galite pasakyti, kas tai buvo?

James Roosevelt, vyriausias prezidento Rooseveltto sūnus, ieško divorso. Jo žmona, buvusi Betty Cushing, taipgi manvoti ieškoti divorso. Tas bisių daroma tam, kad išvengtų tam tikrų teisminių komplikacijų. Kai James Rooseveltas divorsas gaus, bus jau trys prezidento vaikai iš penkių porisykry.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Choristų Domei

Visi choristai turi būtinai, be jokiu priežasčių, atsilankyti į paskutines dvi choro pamokas prieš koncertą. Pamokos įvyks antradienį, vasario 20, 6 Denison Ave., 8 val. vakare ir paskutinė pamoka (generalė repeticija) 404 Bathurst St. Paskutinių repetičių laikas bus praneštas antradienį vakare.

Visi atvykite laiku.

Ch. Degutis

Pirmininkas

Sunkiai Serga Draugas J. Mingilas

TORONTO. — Jau visa savaitė kai serga draugas J. Mingilas, gabusias Toronto lietuvių artistas ir menininkas. Draugas susirgo vidurių liga ir dar nėra galutinai išsiskindas, ar apsisie be operacijos.

Draugas J. Mingilas yra labai svarbų vaidmenį sulaukęs lietuvių meno grupės suorganizavime ir jos palaikyme, kuriam darbu per metus metus atsidėjęs nuo širdinio darbo. Savo meniniu veikimu yra plačiai pasizymėjęs ir užstarnavęs pagarbą.

Dabartinis laikas jis turi turėti rolo pašėmęs viename veikalė ir todėl jo susirgimas yra smūgiu visam menininkų veikimui.

Nuosirdžiai linkiu draugui greitai pasveikti ir sustiprėti, kad atgavęs sveikatą, vėl galėtų stoti į šį taip svarbų darbą.

Draugas Mingilas randasi namie ir jį aplankyti galima bet kurio laiku. Draugai tą padarykite!

Draugas

PRISIMINUS PRAEITĮ

1914 m. gražiomis rugsėjo mėnesio dienomis baigiant nuo laukų valyti derlių, linksmam beidnuojant ir besidžiaugiant žmoniems geru derlium, staiga jų dainas pertraukė smarkus motorinių vidurių užimas ir smarkus važiavimas, tas labai nustobino visus ramius gyventojus. Ore pasirodė orlaivių skrendančiųj Vokietijos link. Orlaiviai tais laikais buvo naujnybė, nes tada Lietuvos gyventojai juos tik pirmą sykį pamatė.

Dirbantįj laukuose vienas kito klausė, kas čia įvyko, su prato, kad kas nepaprasto yra įvykę. Ir ištikrųjų, neapsirikta. Neapsirgo pareitį į kaimą namo, tuojau teko susidurti su caro Mikhė šaukliais, šaukliais vyrus į karūž, ginti Dievo, Caro ir Tėvynės. Kiek verkimo, ašarų ir sielvarto. Atskirta tėvus nuo vaikų, vyrus nuo moterų, sūnus nuo tėvų ir varo visus ginti caro ir jo didžiųjų garbę, visai neatisklausdami jų vargšų ir nepaisydami, ar jie to nori, ar ne.

Prašlinkus porai dienų pamatėme kareivių minias plaukiančias vieškeliais. Visi apginkluoti nuo galvos iki kojų, o jų viršūninkai juos vijo bėgte, kad nepasivėluos pasiekti vokiečių. Už dienos pasigirdo pirmieji šūviai ir gaisrai Lietuvos padangėje. Puikai karių traukė dieną ir naktį per lūtas dvi savaites ten, kur karo giltinė švaistosis ir renka sau nekaltas aukas. Ten plovėsi darbo klasės sūnūs prieš savo norą, kad patenkinti valdony plėšrusius apetus ir apgynus jų garbę.

Karui trukus vos kelias savaites, žuvo generolų Samsonovo ir Renekaro armijos, apie pusę milijono karių. Tuomet karo pavaišaitė persimetė į Lietuvą de-

gindama miestus, kaimus ir naikindama visa, kas tik pakliūti pakliuvo. Išdygo nauji kapai visuose Lietuvos plačiausiose laukuose ir miškuose, kur amžinai nuogė išsėjęs svetimųjų armijų kariai. Ramūs gyventojai liko išblaškyti po Rusijos ir Vokietijos valstybes... Kiek ašarų, vargo ir skriaudų teko nukentėti darbo žmoniems dėl plėšrųjų grobuonių! Liaudis visgi atsismokė jiems tuo, ko jie užstarnavo. Visa eilė carų nuėjo velniop.

Vienas iš blogiausių dalykų, kad darbo klasė negebėjo atsikratyti fašizmo ir šlandien, po dvidešimtis penkų metų, vėl dygsta nauji kapai darbo klasės sūnų dėl kapitalistų imperialistinių užmačių ir vaujų garbės.

Ir ka... g pagaliau darbo klasė susipras ir panaikins tas žudynes vienu sykiu ant visados? P. Liaukavičius

Kas Bus Ateinantį Sekmadienį?

MONTREAL. — Naujai išrinktas meno komitetas, Posančialo distrikto, su dideliu stropumu ruošiasi perstatyti eilę veikalų, kurių vienas bus perstatytas tuojau, ateinantį sekmadienį, Posančialiečių salėje (tėmyk tik rengėjų pranešimą).

Apart veikalas, bus dar ir daugiau įvairių kavalkų, Montrealliečių, turėkite tai mintyje ir iš kalno ruošitės tame parengime dalyvauti. Atvykę nesigailėsite, nes būsite patenkinti.

Rep.

LIETUVOS ŽINIOS Nusavins 37 Dvarus

Vilnius. — Vilniaus apygardos žemės reformos komisija nutarė nusavinti 29 savininkų 37 dvarus bei palivarkus, esančius Mėišiogalos, Trakų, Pabradžės, Paberžės, Turgielių, Jasiūnų, Rudaminos, Eišiškių ir Rudiškių valsčiuose.

Bendras nusavinamų dvarų plotas sudaro 9,264 ha. Nusavinotoji žemė skiriama žemės reformos reikalams.

DEL PRIMITYVISKŲ GYVENIMO SĄLYGŲ DAUG KAS NUKENČIA

Marijampolė. — Senoviškas ir primityviškas namų apšildymo būdas Lietuvoje visai nerodo tendencijos pranykti, bet priešingai, kas kart vis labiau plečiasi. Del brangaus kuro dabar Lietuvoje plačiausiai yra paplitusios durpės. Durpėmis namų apšildymas ir valgio virimas gyventojams ne tik suteikia didžiulio nepatogumo, bet dažnai ir labai rimtų nelaimių.

Neseniai čia Tarpučių kaimė dvi ūkininko tarnaitės sumanė kiek pasišlydinti ir krosnį užkurusios durpėmis sugulė. Nuo durpių tiek prisipildė kambarys ga-

Austrijietis Joseph Waltman, dabar torontietis, bėgdamas iš Austrijos atsivežė Franz Josef I, Austrijos imperatoriaus ir

ry, kad abi mergaitės kuo ne užtroško. Ryte jas šeimininkai atrado su visai mažomis gynybės žymėmis. Viena iš jų, K. Ragaitytė, 17 metų amžiaus, tiek buvo nusilpusi, kad tik nuvežus li-goninėn pavyko šiek tiek atgavinti.

Kaimo Riupesčiai

Valkininkai. — Lenkijos valdžiai pauris ir nesant valstybinių miškų pridabotojų, beveik visą ūkininkai prisivežė per suirutę, valdiško miško, todėl dabar laukia kaip bus išspręstas šitas klausimas. Yra tokių, kurie nepaisant draudimo iš suvėtos medžiagos pasistatė trobas.

Daugumas ūkininkų teturi po 3 — 5 ha, bet laiko po keletą karvių, nes lenkai leisdamo ganyti miškuose, o dabar žino, kad nebūs. Žemės čia blogos ir žmonės važiuoja duonos pirkti litur.

Pamerkiu urėdijoje yra buv. Lenkijos, prezidento medžioklės namai, kurių visas turtas išliko apsaugotas. Per samąs nemažai retų gyvulių nuovė brakonieriai.

LENKŲ ISLEISTI KALINIAI PRAŠOSI PRIIMTI ATGAL Į KALĖJIMĄ

Vilnius. — Vilniaus žydų spaudos žiniomis, daug nuskalėlių, kurie neužbaigė savo kalėjimo bausmės Vainiuve ir ertlyje, jau sulauktyti. Esą, pažymėtina, kad yra taip pat tokių nusikalėlių, kurie laisvu noru prašosi pasodinami Lukiškų kalėjimui.

Tiek policijai, tiek teismo prokuraturai prisistato asmenų, kurie pasisako esą kriminaliniai nusikalėliai, buvo už tai lenkų laikais nuteisti tiek ir tiek laiko kalėjimo ir dabar „lojaliai“ nori atsėdėti.

Kai kuriais atvejais, tiek apie spąžinimai pasitvirtino.

Kai Moteris Antru Kartu Pražydi

Marijampolės apygardos teismas svarstė Onos Sulniskienės bylą. Sulniskienė kaltinta, jog praneitų metų birželio 2 d. rytą Uosui, Alvitio valsč., tikėli nužudyti savo vyrą, iš kariško šautuvo vieną kartą į jį šovė, tačiau jo neužmušė. Kulka pramušė kairiąją ausį ir sutrupino skruostų kaulą.

Birželio 29 d. 7 val. Juozas Sulniskas pusrūdyčio su visa savo šeima, 14 m. sūnus Vlytautas, vyru, Tichetę, Growlo Pripacę, Palauskos po 25 c.; Juselis 15 c. Viso \$5.15.

Per drg. Montrealietį aukavo 24 aukotojai, bet nei vienos pavarės negalima išskaityti. Viso \$5.00.

Per drg. A. Mažilytę, Montreal, Que., aukavo: Joe. Urban, Klubiėtis, Rėpys po 25 c.; Virbalas 15 c.; Vėjop 10 c. Viso \$1.25.

Per drg. V. B., Montreal, Que., aukavo: Skikas, Chepulis, Bun-cus po 25 c.; Zienius 50 c.; Saldžius 15 c.; Vilkis 10c.; Rusk, Kojackas po 5 c. Viso \$1.60.

Per drg. K. Jurkštą, St. Walburg, Sask, aukavo: P. Kamichaitis \$1.00.

Per drg. F. Lekiatą, Geraldton, Ont., aukavo: Lekiatas \$2.00; Dobrovolskis, Sasnauskas po \$1.00, Gendvilas, Anžrechuk, Fanagopka po 25 c. Viso \$4.75.

Per drg. J. Sanna, Geraldton, Ont., aukavo: Vasiliauskas, Edna Sasnauskaitė po \$1.00. Viso \$2.00.

Per drg. P. Gudžiną, Winnipig, Man., 50 c.

Vyras staigiai sukosi nuo lango, bet žmona tuo kart iššovė ir kulka kildė kairiosios ausies žemutinę dalį, strupino kairįjį skruostą, pramūšusi trobos medinę sieną, išėjo lauk, kur įstrigo į tvartuko sieną. Po šlovio Sulniskienė, numetusi šautuvą, vijosi vyrą, kuris bėgo į kaimynų Giedraičio namus, kur atstogavo policijos vald. Ji prašė vyrą jai dovanoti, nes tai padarė raičius, Atbėgusi į Giedraičius, ji tvirtino, jog pats vyras susižalojo.

Vėliau, kai buvo daromas tardymas, Sulniskienė aiškino, jog ji su kitais šeimos nariais buvusi kieme, kai troboje pasigirdo šūvis. Iš trobos išbėgo vyras kruvinu veidu. Vyras turįs meilužę, norįs nuo jos, žmonos, atsikratyti, todėl pats susižalojo, kad galėtų jai suversti visą kaltę ir tuo būdu su ja persikirti.

Tik vėliau, kai buvo konstatuota, jog pats negalėjęs susižaloti ir kai paaiškėjo kitos bylos smulkmenos, kaltinamoji prisipažino kalta šovusi į vyrą.

Iš tikrųjų ne Sulniskas, bet ji turėjusi meilužį. Tai buvo vienas Uosų kaimo siuvėjas.

Sulniskienė dabar yra 37 m. Ji ištėkėjo 1923 m. Iš kart su vyru gerai sugyveno, bet vėliau kilėdavo barniai del vaikų aukėjimo. Mat, motina mokė tėvą nekaudyti, o šis griežtai į tai reaguodavo. Vėliau pasimaišė ir „kriaučiukas“. Vyras dar jaunais, o ji gyveno antrąjį jaunystę. Pagaliau atėjo į galvą mintis, kaip užtikrinti, Meilužis imonė šautuvą užtaisyti. Pasitalkino pragai jį įgytas iš meilužio „teoretines“ žinias pritaikė praktikoje.

Suvėjas G. pareiškė, jog jis su Sulniskiene nefirtavęs, bet šautuvą užtaisyti išmokęs.

Teismas Sulniskienę nubaudė septyneriais metais sunkių darbų kalėjimo.

(Liet. Žinios)

AUKOS

Per drg. F. Imbrasa, Port Arthur, Ont., aukavo: Puras, Mitalas, Jackus po 50 c.; Chatinys, Jakštis, Petrowich, Shikorski, Giedraitis, Store po 25 c.; Buszak, Litvinuk, Wamich, Hajeck, Soeldal po 15 c. Viso \$3.85.

Per drg. Ch. Martin, Kapuskasing, Ont., aukavo: Martin \$1.00, Songalla, Bizunas, Strisrog po 50 c.; Depope 60 c.; Stel 40 c.; Kuzmich, Wolosovich, Tichetę, Growlo Pripacę, Palauskos po 25 c.; Juselis 15 c. Viso \$5.15.

Per drg. Montrealietį aukavo 24 aukotojai, bet nei vienos pavarės negalima išskaityti. Viso \$5.00.

Per drg. A. Mažilytę, Montreal, Que., aukavo: Joe. Urban, Klubiėtis, Rėpys po 25 c.; Virbalas 15 c.; Vėjop 10 c. Viso \$1.25.

Per drg. V. B., Montreal, Que., aukavo: Skikas, Chepulis, Bun-cus po 25 c.; Zienius 50 c.; Saldžius 15 c.; Vilkis 10c.; Rusk, Kojackas po 5 c. Viso \$1.60.

Per drg. K. Jurkštą, St. Walburg, Sask, aukavo: P. Kamichaitis \$1.00.

Per drg. F. Lekiatą, Geraldton, Ont., aukavo: Lekiatas \$2.00; Dobrovolskis, Sasnauskas po \$1.00, Gendvilas, Anžrechuk, Fanagopka po 25 c. Viso \$4.75.

Per drg. J. Sanna, Geraldton, Ont., aukavo: Vasiliauskas, Edna Sasnauskaitė po \$1.00. Viso \$2.00.

Per drg. P. Gudžiną, Winnipig, Man., 50 c.

Per drg. L. Lesevich, Malar-tic, Que., aukavo: P. L. 25 c.

Orkestro lyderis Artie Shaw ir Lana Turner, kurie melis ekspertus labai nustebino, kuomet jie nurykė į Las Vegas apsuvedė.

Visko žinovai teigia, kad niekas negalėjęs pastebėti, jog jie draugaujami. Atrodo, kad kiti seką kitus, kaip žvalgal.

VAJUI ĮPUSĖJUS

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarp. Pašl. Draugijos vajuus ne tik įpusėję, bet jau eina prie pabaigos ir už dviejų savaitių laikas turės išsisemti.

O kvota dar neįpusėjo. Ir jau nėra prasmės manyti, kad per tą trumpą laiką kas stebūla padarys ir užsidėti kvota išpildys. Tokiu būdu Centro Komitetas savo pasėdyi ilgai diskutavo ir priėjo bendros išvados, kad užbaigti vaju su pirma diena kovo būtų nepraktiška ir nenatūralu, kuomet dar nevisos kuopos įstraukė į darbą del įvairių priežasčių. Padarę bendrą pervalgą nutarė vajuį pratęsti iki pirmo dienos balandžio š.m.

Ta proga Centro Komitetas dar kartą atsikreipia į visas kuopas, kad jos šiame trumpame vajuus laikotarpiu už gavi-mą naujų narių į draugiją pasiimti sau kaip užduotį su išlyga iki laiko tą atlikti. Jei mes joje priklausome ir iš jos naudą

gauname, tai kodėl mes negalime tam trumpam vajuus perjode atlikti sau užsibrėžtą darbą ir sąžiningai draugijai pasitar-nauti.

Bile darbas yra visiems įkyrus, jei mes tingime dirbti ir jį atlikti ir labiau kada jis vėl iš naujo mums visiems sugrįžta į dantį jį atlikti. Bet jei mes dar ga-vę stengiamys jį greitai atlikti, tai nereikėtų tokių ilgų va-jų skelbti, o apie pratęsimą ne-būtų nė kalbos. O kaip tuomet būtų ramu išėstis, kada darbas atliktas!

— Ką Nuveikėme

Kiekviena kuopa laukia žinių, kaip draugijos vajuus eina ir kiek naujų narių į draugiją gauta. Bet kai kurie pamiršta pranešti apie savo kuopos veikimą šiame vajuje, ar jie vaju naujų narių, ar ne, ar jie mano gauti, ar ne, ir ar jie manė ieškoti, ar ne.

Puodžiūnas po \$2.00; A. Stankevičius, S. Stankevičius, Sveutlevičius po \$1.00; Vasiliauskas, ir Barter po 50 c.; Matylis 55 c.; Martušis 35 c.; Demidovich, Joidos, Kalys po 25 c.; Korman 15 c.; Leorchi, Solomich, Peiroš po 10 c. Viso \$10.00.

Per drg. J. Zlatų, iš Pringle, Ont., aukavo: Zlatkus, Sarnava, Genter, Goptaitis, Mačiulis, Varkus po 25 c.; Ruchto 20 c.; Er-cus, Esavnicki po 15 c.; likusios 17 pavarčių aukavimus po 10 centų, kurių negalima išskaityti. Viso \$3.70.

Per drg. P. Kunę, iš Fort William, Ont., aukavo: Kunčys 50 c.; Evank ir Patev po 30 c.; Sirgedas, Ružela, Kaugilas, Sulskis po 25 c.; Buch 20 c.; Tomošaitis, Zemiak, Slemasek po 15 c.; Burinak 10 c.; Papay 5 c. Viso \$3.00.

Per drg. V. Uldukį, iš Montreal, Que., aukavo: Stukas \$2.00; Uldukis 50 c. Viso \$2.50.

Per drg. M. Bukauską, iš Winnipig, Man., aukavo: P. Koutrim \$1.00; Greenberg, Lachovich, Markarett Leez, Blackwood Br, Ltd., Bilecki, M. Z. po 50 c.; Zelba, Andrews, Sadosis, Kivell, Yoel, Lioukovojo po 25 c.; Jeniene 20 c. Viso \$5.70.

Gauta per drg. M. Puriene, iš St. Boniface, Man., aukavo: Dr. Baudan, Radzevičius po \$1.00; Jean Lachovich, M. Fuz, Zavadskienė, Zlish po 50 c.; Dau-bar, Lombart po 25 c. Viso \$4.50.

Per drg. E. Urbonavičienę, iš Montreal, Que., aukavo: Henry Syndicate 50 c.; Cohen 25 c.; Machionis, Sketert po 15 c. Viso \$1.05.

VASARIO 24 Dieną Atsibus Didysis Bangos Choro KONCERTAS

404 Bathurst St., TORONTO

Tas tylėjimas pastato Centro Komitetą į blogą padėtį, nes jis mano, jei visi tyli, tai jie ir nedirba.

Kiekviena kuopa galvus naują narį turi kiek laukti greičiau pranešti į Centrą: jo vardą ir pavardę, kada įstojo į draugiją ir į kokius skyrus. Kitos kuopos tą atlieka, kitos ne.

Iki šiolini iš kuopų labia mažai žinių gauta, kas darbuojasi draugijos darbymetį. Bet iš gautų davinų netenka nusiminti. Šeita kuopa savo kvotą jau išpildė, gaudama 10 naujų narių. Išpildė kvota je nemano sėdėti, bet pasizada ir toliau tęsti savo darbą už išpildymą kvotos su kaupu. 7-ta kuopa praneša, kad jos vajininkai darbuojasi gerai ir jie pasisakė už kvotos išpildymą. Antra kuopa savo gyvenimą naują narį, kvota buvo du. Pirmą kuopa turi nemažai, bet sulgybus su kvotos didiumi, tai labai atsiliks. Bet, kaip matyti, tai Toronto vajininkai jau pradeda diskutuoti, kad jau laikas pradėti darbą.

Bendrai žinant į šį vaju, pa-sirodo, kad šeštos kuopos pranasystės gali išpildyti, kad padarius pirmą kuopai surpūzė. Čia pirmos kuopos vajininkai turėtų gerai pagalvoti, kad nepasidavus mažesnes kolonijas, o ypatingai šešta kuopai — tabako augintojams. Juk jie sumušė pirmą kuopą prisistūję darbe žiupnį "mascijos" tabakos pauostyti.

— Pavieniai

Gauti keli laišukai iš pavienių asmenų, kurie nori pavieniai įstoti į draugiją ir prašo platesnį informaciją.

Vienas draugijos narys rašo, kad ten galima kuopa įkurti ir šeši asmenys yra sutikę įstoti. Tai labia geras reikšimas. Linkėtina joms gerai pasisekimo.

Visi po pasi gyvenantieji nariai ir neapsimokėję narines duokles ir už pasus, prašomi apsimokėti, kad išvengus suimtinimo paraginimų.

— Pranešimas

Antrąjam draugijos suvažiavime buvo pateisytį tiki kurie konstitucijos paragrafai ir su sausio 1 d. š.m. įėjo į galia. Visos kuopos gavo suvažiavimo protokola, kur visos pataiso yra sužymėtos. Bet tą negali arturi proga matyti kiekvienas narys. Tokiu būdu Centro Komitetas nutarė išleisti lapelius, kurie būtų narines knygelės formato, su visomis konstitucijos pataisomis; lietuvių ir anglių kalboje. Ir kiekvienam nariui bus išduodamos.

Tie konstitucijos paragrafai buvo Parlamente priimti ir užtvirtinti 11 dieną gruodžio, 1939 metais.

— Nemaloni Klaida

Antrąjam draugijos suvažiavime protokole skamba, kad "Tredis" šeštą, septintą ir aštunta kuopos aukavo po \$5.00." Turė-joti būti: "Tredis, ketvirta, septinta ir aštunta kuopos aukavo po \$5.00." Tai pati nemaloni klaida buvo patalpinta ir Liaudies Bal-se.

J. Barčas
Centro Komiteto Sekretorius.
203 Crawford Str., Toronto, Ont.